

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

7 7 4 1 1 1 7 7

AZİZLERİN YAŞAMI

NETFLIX
NETFLIX
ORİJİNAL DİZİSİ

NEW YORK TIMES ÇOKSATAN YAZARI

LEIGH BARDUGO

Bilge bir kadın şöyle demiş:
“Kahramanlar ve Azizlerle ilgili sorunun
ne olduğunu biliyor musunuz?
En sonunda hep ölürler.
İşin aslı, hepimiz eninde sonunda ölürüz.
Ama kitap çalan kişiler,
öldükten sonra gerçekten de azap çekerler.”

Bu PDF'i para ile aldıysanız,
dolandırıldınız.
Bu ve daha fazlası
telegramdaki kanallarda
bedava boşuna PDF'e para
vermeyin!

LEIGH BARDUGO, fantastik romanların *New York Times* bir numaralı çoksatan yazarıdır. *Gölge ve Kemik* üçlemesi, *Kargalar Meclisi* ikilemesi, *Yara İzi Kralı* ikilemesi ve *Dikenlerin Dili* kitaplarını kapsayan Grishaverse'ün yaratıcısıdır. Kısa hikâyeleri, aralarında *Best American Science Fiction and Fantasy*'nin de olduğu birçok antoloji de bulunabilir.

Diğer eserleri arasında *Wonder Woman: Savaşgetiren* ve *Dokuzuncu Cemiyet* yer almaktadır.

leighbardugo.com

grishaverse.com

DANIEL J. ZOLLINGER, ödüllü bir illüstratör ve ressamdır. Glen Falls, New York'ta dünyaya gelen ve Schenectady'de büyüyen Zollinger, daha sonra Pittsburgh Sanat Enstitüsü'nde sanat eğitimi almıştır. Kitap illüstratörlüğüne geçmeden önce Madison Caddesi görsel senaryo ressamı olarak çekirdekten yetişmiştir. Eserleri *New York Times*, *Washington Post* ve *Esquire* dergisine yer almıştır. Bir ressam olarak tek başına ve karma sergilere katıldıktan sonra kendini kitap illüstratörlüğüne ve resim yapmaya odaklamıştır. Holly Spring, Kuzey Carolina'da sevgili eşi Karen ile birlikte yaşamaktadır.

Hikâyelere olan inançlarını yitirmeyenlere...

İÇİNDEKİLER

Sankta Margaretha

Hırsızların ve Kayıp Çocukların Koruyucu Azizesi

Sankta Anastasia

Hastaların Koruyucu Azizesi

Sankt Kho ve Sankta Neyar

İyi Niyet Azizi ve Demircilerin Koruyucu Azizesi

Kılıcın Sankt Juris'i

Savaş Yorgunlarının Koruyucu Azizi

Sankta Vasilka

Bakire Kadınların Koruyucu Azizesi

Sankt Nikolai

Denizcilerin ve Ümitsiz Vakaların Koruyucu Azizi

Güllerin Sankta Lizabeta'sı

Bahçıvanların Koruyucu Azizesi

Sankta Maradi

Umutsuz Aşkların Koruyucu Azizesi

Kırağların Sankt Demyan'ı
Yeni Ölenlerin Koruyucu Azizi

Kayanın Sankta Marya'sı
Memleketlerinden Uzak Olanların Koruyucu Azizesi
Sankt Emerens
Bira Yapımcılarının Koruyucu Azizi

Aptal Sankt Vladimir
Boğulanların ve Başarısı Mümkün Olmayanların Koruyucu Azizi

Ormanların Sankt Grigori'si
Doktorların ve Müzisyenlerin Koruyucu Azizi

Sankt Valentin
Yılan Oynatıcıların ve Yalnızların Koruyucu Azizi

Sankt Petyr
Okçuların Koruyucu Azizi

Değirmenin Sankta Yeryin'i
Misafirperverliğin Koruyucu Azizesi

Dalların Arasındaki Sankt Feliks
Bahçeciliğin Koruyucu Azizi

Mantıklı Sankt Lukin
Politikacıların Koruyucu Azizi

Sankta Magda

Fırıncıların ve Terk Edilmiş Kadınların Koruyucu Azizesi

Sankt Egmond

Mimarların Koruyucu Azizi

Zincirli Sankt Ilya

Sıra Dışı Şifaların Koruyucu Azizi

Dalgaların Sankta Ursula'sı

Denizde Kaybolanların Koruyucu Azizesi

Sankt Mattheus

Hayvanları Seven ve Bakanların Koruyucu Azizi

Sankt Dimitri

Âlimlerin Koruyucu Azizi

Yanlış Anlaşılan Sankt Gerasim

Ressamların Koruyucu Azizi

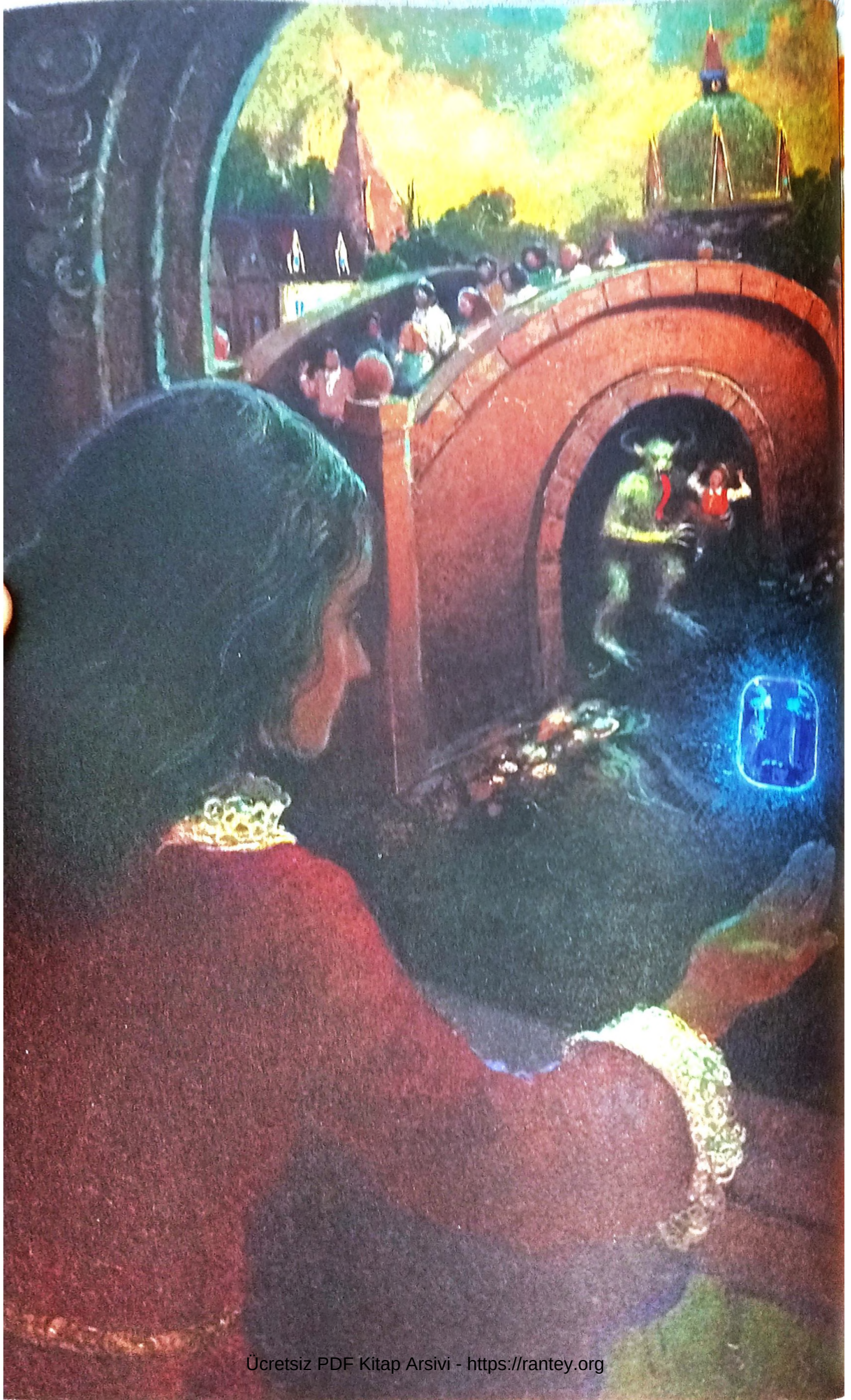
Karanlıklar Diyarı'nın Sankta Alina'sı

*Öksüzlerin ve Keşfedilmemiş Yeteneklerin
Koruyucu Azizesi*

Yıldızsız Aziz

Kurtuluşu Karanlıkta Arayanların Koruyucu Azizi

Kitabın Azizi

SANKTA MARGARETHA

Laman zaman Ketterdam'da yaşandığı gibi, bir gün bir iblis Bahçe Bölgesi'ndeki bir köprü'nün altındaki kanallardan birine yerleşmiş. Pullu beyaz derisi, uzun kırmızı dili ve sivri tırnaklarıyla dehşet verici bir yaratıkmış.

Çocuklar her gün okula gidip gelirken iki sıra halinde bu köprü'nün üstünden geçerlermiş. Şehre bir iblisin geldiğinden habersiz oldukları için, onun dikkatini çekeceklerinden endişelenmeden güle oynaya, şarkılar söyleye söyleye köprüden geçerlermiş.

Bir gün, çocuklar okula giderken köprü'nün kaldırım taşlarına adım atmışlar ve birisinin tatlı bir sesle, "Jorgy, Jorgy, ilk sen olacaksın," diye fısıldadığını duymuşlar.

Gerçekten de aralarında Jorgy isimli küçük bir çocuk varmış ve çocuklar bu tatlı sesi duyduktan sonra onunla dalga geçmişler; fakat sonra kimse bunun üstünde durmamış. Ses gün boyunca, derslere girdiklerinde ve oyun oynamaya çıktıklarında fısıldamaya devam etmiş: "Jorgy, Jorgy, ilk sen olacaksın." Ama hiçbir şey olmamış, çocuklar iki sıra halinde evlerine

doğru yürümeye başlamışlar ve güle oynaya, kıkırdayarak köprüden geçmişler.

Köprünün diğer tarafına vardıklarında, Jorgy'nin aralarında olmadığını fark etmişler.

“Ama az önce buradaydı!” diye bağırmış, zavallı Jorgy'nin yanında yürümüş olan Maria.

Çocuklar hemen eve koşup olanları annelerine ve babalarına anlatmışlar ama fısıldayan sesi tarif ettiklerinde kimse onlara kulak asmamış. Aileler telaşla koşturarak Jorgy'yi aramışlar, teknelere doluşup kanalda dolaşmışlar ama onu bulamamışlar. Onu bir çılgının ya da suçlunun kaçırdığına karar vermişler ve sokağın bir ucundan diğerine kadar muhafızlar yerleştirmişler.

Ertesi gün, çocuklar okula giderlerken Maria köprüyü geçmekten korkmuş. Birisinin, “Merak etme, ben elini tutacağım ve seni kimse kaçıramayacak,” dediğini duymuş.

Bunu arkadaşı Anna'nın söylediği sanmış ve elini uzatıp onun elini tutmuş. Ama köprünün diğer tarafına vardıklarında, Maria elinin boş olduğunu ve Anna'nın ortadan kaybolduğunu fark etmiş. Çocuklar ağlayarak imdat diye bağırmışlar. Öğretmenleri ve aileleri de sokaklar ile su kanallarının altını üstüne getirmişler. Ama Anna'yı hiçbir yerde bulamamışlar.

Çocuklar bir kez daha ailelerine fısıldayan sestten söz etmişler ama yetişkinlerin akli onlara kulak asamayacakları kadar doluymuş. Muhafızların sayısını iki misline çıkarmışlar.

Ertesi gün, çocuklar sessizce okula yürürken köprüye yaklaştıklarında birbirlerine sokulmuşlar.

“Biraz daha yaklaşın, biraz daha yaklaşın,” diye fısıldamış iblis.

Bu arada, Margaretha bir kuyumcu dükkânının üstündeki dairesinin penceresinden sokakları izliyormuş. Babası aşağıdaki dükkânda birçoğu Margaretha’nın tasarımı olan harikulade mücevherler satarmış. Margaretha en ince ayrıntılara kadar mücevherleri tasarlamakta ustaymış; kullandığı değerli taşlar inanılmaz derecede parlak ve şeffafmış.

O sabah penceresinden içeri sızan günışığının altında çalışırken, iblisin bir pus gibi aniden belirip minik Maria’yı kaptığını görmüş. Margaretha tiksiniç yaratığa bağırarak ve hiç tereddüt etmeden elindeki safir taşını yaratığa fırlatmış.

Günışığı, havada bir kavis çizen taşın üstüne vurmuş ve onun kayan bir yıldız gibi parıldamasını sağlamış. İblis büyülenmiş gibi olduğu yerde kalakalmış. Avını bir kenara atmış ve güzel safir taşını yakalamak için kanala atlamış. Maria kaldırım taşlarının üstünde yuvarlanmış. Kaba etlerini incitmiş, dizlerinden biri sıyrılmış ama diğer öğrencilerle birlikte sağ salim okula doğru hızla yürümeye devam etmiş ve kurtulduğuna çok sevinmiş.

Margaretha arkadaşlarına ve komşularına gördüklerini anlatmaya çalışmış. Onu dikkatle dinlemişler; çünkü Margaretha asla hayallere kapılmayan sağduyulu bir kızmış. Fakat

kimse anlattığı o garip öyküye inanmamış. Ateşinin çıktığını düşünmüşüler ve ona biraz yatıp dinlenmesini önermişler.

Margaretha odasına gitmiş ama masasına oturup dikkatle köprüyü izlemeye başlamış. Ertesi sabah, iblis yine Maria'yı kaçırmaya çalıştığında, Margaretha bu sefer kanala kocaman bir zümrüt kolye ucu fırlatmış. İblis, Maria'yı bir kapı eşiğine itmiş ve kolye ucunu almak için suya atlamış.

Margaretha artık bu işe bir son vermesi gerektiğini anlamış. Günün birinde elini çabuk tutmadığı takdirde, iblisin başka bir çocuğu kaçıracağını biliyormuş. Bu yüzden, sorunu nasıl çözebileceğini düşünmeye başlamış. Bütün gece eşsiz bir mücevher yaratmaya çalışmış ve kaldırmakta zorlanacağı kadar ağır elmas bir broş yapmış. Şafak sökerken, bir makara ve vinç yardımıyla broşu masasından kaldırıp pencereden dışarı sarkıtmış ve halatı zorlayan mücevheri kanalın üstüne gelecek şekilde ayarlamış. Aşağıdaki dükkânda babasının müşterileri üst kattan neden o kadar çok ses geldiğini merak etmişler; ancak sürekli olarak çocuklar ortadan kaybolmaya başladığı için akılları başka konularla meşgulmüş.

Bu sefer, çocuklar köprüye yaklaşırken Margaretha harekete geçmeye hazırlanmış. İblis hamle yaptığı anda halatı bırakmış. Broş büyük bir gümbürtüyle kanala düşüp etrafı su sıçratmış. Fakat iblis onu şöyle bir gördüğü halde hiç vakit kaybetmeden kanala atlamış.

İblis karanlık sulara gömülürken, yemek istediği çocukları tamamıyla unutarak sivri tırnaklı ellerini kanalın dibine oturan elmasa uzatmış. Ama broş kaldıramayacağı kadar ağırmış. Sağduyulu biri olsa onu orada bırakırmış ama iblisler sağduyulu değil, sadece açgözlü yaratıklarmış. Dibe doğru düşen elmasın nasıl parıldadığını görmüş ve bu taşın daha önce gördüklerinden çok daha hoş ve gerekli olduğunu anlamış.

İblis, elması almaya çalışırken ölmüş ve şişmiş cesedi kanalın yüzeyine süzölmüş. Tüccar Konseyi derisini yüzmüş ve postunu Barter Kilisesi'nde sunak örtüsü olarak kullanmış.

Anlatıldığına göre, seneler sonra büyük kuraklık başladığında ve kanallar kuruduğunda, kanalın dibinde aralarında kimsenin kaldıramayacağı kadar ağır broşun da olduğu bir kese değerli taş ve bunların altında da bir öbek çocuk kemiği bulunmuş.

Her sene, kanal boyunca el fenerleri yakılmış, hırsızların ve kayıp çocukların koruyucu azizesi Margaretha'ya dualar edilmiş.

SANKTA ANASTASIA

Anastasia, Tsemna köyünde yaşayan dindar bir kızmış. Yeni açmış bir gelincik tarlası kadar parlak kızıl saçları ve parlatılmış cam boncuklar gibi ışıldayan yeşil gözleriyle, dillere destan bir güzelliğe sahipmiş. Köylüler onu pazar yerinde gördüklerinde güzelliğinden söz eder, kendi aralarında fısıldaşarak hayatını ölen annesi için kilisede mumlar yakarak ve ufacık evlerinde yaşlı babasına bakarak heba ettiğini konuşurlarmış. Böylesine güzel bir kızın fark edilmesi ve takdir görmesi gerektiğini, yoksa erkenden yaşlanacağını söylerlermiş.

Ama Tsemna'da feci bir bulaşıcı hastalık başlayınca, köylülerin dedikodu yapacak hali kalmamış. Pazara hatta kiliseye bile gidecek takatleri yokmuş. Herkes yatağında ateşler içinde kıvranıyormuş. Karınlarını doyurmak için bile yataklarından çıkamıyorlarmış ve kendilerini zorladıklarında güçten düşüp ölüyorlarmış.

Anastasia hasta olmamış. Babası komşularının onun bir cadı olduğunu düşüneceğinden korkarak

pembe dudaklı, al yanaklı kızını eve gizlemiş. Ancak bir sabah, babası yataktan kalkmamış; Anastasia'nın ona getirdiği et yemeğini, ekmeği ya da pişirdiği diğer leziz yemekleri yiyememiş.

Anastasia, babasının yatağının yanına çömelip hayatını bağışlamaları için Azizlere dua ederken bir ses duymuş. Doğrulurken ne yapacağını biliyormuş. Annesinin en keskin bıçağını bulmuş ve kolunda incecik bir kesik açıp bir kâseyi kanıyla doldurmuş. Kâseyi babasının dudaklarına götürüp kanı içmesini istemiş.

“Bu leziz şey de ne?” demiş babası şaşkınlıkla. “Nar gibi kızarmış bir keklik ve baharatlı sıcak şarap gibi kokuyor.”

Babası büyük bir iştahla kızının kanını içmiş, kısa bir süre sonra yanaklarına renk gelmiş ve tamamıyla iyileşmiş. Evdeki hizmetkârlardan biri olanları görmüş ve çok geçmeden Anastasia'nın kanının şifa veren bir özelliği olduğunu duymayan kalmamış.

Önce köy halkı, sonra da komşu köylerden insanlar gelmiş. Babası, mantıklı davranması ve kapıyı kilitlemesi için ona yalvarmış ama Anastasia kimseyi geri çevirmek istememiş. Kanını –kol bileklerinden, kollarından ve ayak bileklerinden akıtmışlar– ufak kâselere doldurmuşlar, halka içirmişler ve herkes iyileşmiş. Ama Anastasia oraya gelip kanını içmek için yalvaramayacak kadar hasta olan insanlar olduğunu duyunca, onu bir el arabasına koymalarını ve köyün dışına çıkarıp teker teker köyleri, çiftlikleri ve şehir-

leri dolaştırmalarını istemiş. Aradan zaman geçtikçe güçten düşmüş ve nihayet Arkesk'te kanının son damlaları bir kâseye aktıktan sonra, vücudu rüzgârda sürüklenen bir kabuğa dönüşmüş.

Sankta Anastasia hastaların koruyucu azizesi olarak bilinir ve her sene ufak kâselerden kırmızı şarap içilerek anılır.

SANKT KHO VE SANKTA NEYAR

Eski zamanlarda, Taban kraliçelerinin saltanatından önce, Shu Han gaddar ve beceriksiz bir kral tarafından yönetilirmiş. Açtığı sayısız savaş yüzünden birlikleri tükenmiş ve ülkesi savunmasız durumdaymış; artık askere alacak insan, bir ordu oluşturacak asker kalmamış. Kral, danışmanlarını toplamış; fakat düşmanların gelmesini beklemekten başka çareleri yokmuş.

Sarayın gölgesinin altında yaşayan Kho isimli bir saatçi varmış ve krallığı korumak için elinden gelen her şeyi yapacağına yemin etmiş. Gece boyunca çalışmış, kemikleri metallerle birleştirmiş, kas sinirlerini çark dişlilerine bağlamış. Sabah olduğunda, düzgünce sıraya girmiş, parıl parıl parıldayan postallarıyla ve üniforma düğmeleriyle mekanik askerlerden oluşan bir tabur hazır olda bekliyormuş. Düşmanlar başkente saldırıya geçtiklerinde, mekanik askerler onlara karşılık vermişler. Mekanik askerler asla yorulmuyormuş. Asla acıkmıyormuş. Hiçbir yaralanma onları yavaşlatmıyormuş. Son düşman askeri de ölene kadar savaşmaya devam etmişler.

Ama kral durmalarına izin vermemiş. Taburu başka toprakları ele geçirmesi için yollamış ve oralardaki insanlar karşılık verecek olduğunda, mekanik askerlerine direnişi kırıp insanların boyun eğmeleri için savaşmalarını emretmiş. Böylece tabur, direnen herkesi öldürerek ilerlemiş, kralın emirleri doğrultusunda şehirleri yerle bir etmiş. Giysileri lime lime olana, postalları parçalanana dek ilerlemişler ama yine de durmamışlar.

Nihayet, kral bile yabancı toprakları fethetmekten usanmış ve taburun geri çekilmesini emretmiş. Fakat askerler geri çekilmemişler. Belki de saatçi onlara kralın emirlerini duyabilecekleri kadar hassas kulaklar vermemişti. Belki de askerler emirleri umursamıyorlardı. Belki de çark dişlileri, onları ıslatan kanla daha pürüzsüz dönüyordu. Belki de duramıyorlardı. Yıkıma yol açmak için yaratılmışlardı ve bunu sonuna kadar götürmekten başka çareleri yoktu.

Bir soylunun kızı tepeden inerek şehrine yaklaşan taburu izliyormuş. Kho gibi Neyar da halkını korumak için elinden geleni yapmaya yemin etmiş. Ailesinin demirci ocağına gitmiş ve gölgeleri bile kesebilecek kadar keskin, çelikle alay edebilecek kadar güçlü bir hançer yapmış. Neyar hançere dualar okumuş ve ta şehir duvarlarına kadar yürümüş. Orada mekanik askerlerle karşı karşıya gelmiş. Üç gün üç gece durdurulması imkânsız olan askerlerle savaşmış; hançeri öylesine parlakmış ki onu izleyen insanlar elinden şimşekler fırlattığına yemin edebilirlermiş.

Nihayet, son asker de bir kan gölünün ortasında paramparça bir halde kalmış ve Neyar hançeri yere bırakmış. Sonra, sorumsuz kralın tahttan inmesini istemiş. Artık onu koruyacak askerleri olmayan ödle kral ülkeden kaçmış ve Shu Han o günden itibaren kraliçeler tarafından yönetilmeye başlamış. Kılıca acımasız anlamına gelen Neshyenyer ismi verilmiş ve hâlâ Ahmrat Jen'in sarayında dururmuş. Keskin kısmı hiçbir zaman paslanmamış.

Sankt Kho iyi niyet azizi, Sankta Neyar ise demircilerin koruyucu azizesi olarak bilinir.

KILICIN AZİZİ SANKT JURIS

Ravka'nın sayısız savaşlarından birinde, bir general zafer elde edeceğinden emin bir şekilde ordusunu düşman topraklarına salmış. Ama hava durumu buna izin vermemiş. Rüzgâr generalin askerlerinin incecik ceketlerinden içeri girmiş, kemiklerine işlemiş. Deri postallarına kar sızmış ve erzakları tükenmeye yüz tutmuş. Düşmanları savaşmaya tenezzül etmeden, kayalıkların ve ağaçların arasında gizlendikleri yerden generalin askerlerini teker teker öldürmüştü ve geri kalanını kış mevsimine bırakmış.

Çok geçmeden, orduda sıskası çıkmış, şafaktan alacakaranlığa kadar sendeleyerek yürüyen birkaç adamdan başka kimse kalmamış. General gururu bir kenara bırakıp adamlarına geri çekilmelerini emretmiş. Ama general bu emri verene kadar, evlerine geri dönmelerini sağlayacak son dağ geçidi de kardan kapanmış. Askerler ellerinden geldikince kamp kurmuşlar. Gece etraflarını bir yumruk gibi sarmış ve yaktıkları ateşler son nefesini çekiyormuş gibi titrek alevlerle yanmış.

General talihsizliğine lanetler okumuş. Keşke kış o kadar çabuk başlamasaydı diye düşünmüş. Keşke düşmanlar savaşmaya hazır olmasalardı... Keşke geçit kapanmamış olsaydı... Kaderine isyan etmiş ve adamlarına o gece soğuktan öldükleri takdirde, bunun sorumlusunun gaddar ve acımasız Azizler olacağını söylemiş.

“Karnımızı doyurmak için Sankta Yeryin nerede? Bize yol göstermek için Sankt Nikolai nerede? Hepsi güvenli ve soğuktan korundukları bir yerde oturmuş, yolunu kaybetmiş çocuklarına gülüyorlar.”

Askerlerden bazıları ona hak vermiş. Azizlerin isimleriyle alay edip karlara tükürmüşler. Ama askerlerden altısı bir çadırda toplanmış. Başlarını eğip o güne dek onları hayatta tuttuğuna inandıkları Aziz’e dua etmişler: Savaş yorgunlarının koruyucusu, zekâsıyla ve gücüyle bir ejderhayı yenmiş, kuşatma altında uzun geceler geçirmenin nasıl bir şey olduğunu bilen ve sıradan askerlerin dualarını duyabilecek olan Sankt Juris.

Delinmek üzere olan battaniyelerinin altında tir tir titreyen altı asker, uzaktan kanat çırpmasını andıran sesler duymuşlar ve yerin sarsıldığını hissetmişler. Sonra da zeminde ılık bir esinti: Dağ artık kayalardan değil, adeta canlı bir yaratıktan, ateş püskürten bir ejderhadan oluşuyormuş gibi ısının artmaya başladığını hissetmişler. Aylardan beri ilk kez ısınan askerler derin bir uykuya dalmışlar.

Uyandıklarında, geceleyin generalin ve diğer askerlerin

donarak öldüğünü görmüşler. Dağ geçidini tıkayan karlar erimeye başlamış ve patikanın iki tarafında beliren, uzun yaprakları kırmızı alevleri andıran horozibiği çiçekleri onlara yol göstermiş.

Her sene Juris gününde, insanlar onu kapılarına horozibiği buketleri asarak, askerleri ve gazileri evlerinde ağırlayarak anarlar.

SANKTA VASILKA

Vasilka kıvrımlı bir merdivenden çıkılan yüksek bir kulenin en tepesinde yaşayan usta bir dokumacıymış. Dokuma tezgâhını çalıştırdığı oda, içeriyi günün her saati parlak günışığıyla dolduran pencerelerle çevriliymiş. O odada eşi benzeri görülmemiş karmaşık desenleri olan, tüy kadar hafif kumaşlar dokurmuş. Dokunduğu her ilmek, parmak uçlarında aydınlanır gibi görünürmüş.

Büyücü olduğunu iddia eden bir adam, onun bu yeteneğini duymuş ve çalabileceği gerçek bir sihre sahip olduğundan şüphelenmiş. Vasilka'nın kulesine gitmiş ve kulenin en dibinde bahçeyle ilgilenmekte olan babasıyla karşılaşmış. Büyücü, Vasilka'nın becerisinden ya da ondan almayı düşündüğü muhteşem halılardan değil, sadece ne kadar yalnız olduğundan, bu gizemli kızla sohbet etmek istediğinden söz etmiş.

Vasilka'nın babası uzun zaman önce garip ve yalnız kızıyla birisinin evleneceğinden umudunu kesmiş durumdaymış; kızının dokumaları ikisinin de hayatını sürdürmesine yetecek kadar para getirdiği

halde, onun bir partner bulabileceğini ve bir aile kurabileceğini umuyormuş. Böylece, iyi yürekli olduğunu düşündüğü adamı kıvrımlı merdivenden yukarı çıkarmış ve Vasilka tezgâhının başında çalışırken onun yanında oturmasına izin vermiş.

Büyücü havadan, seyahatlerinden, gördüğü oyunlardan söz ederken, Vasilka'nın sırrını ifşa etmesini sağlamak için hiç durmadan yumuşak bir sesle konuşmuş. Zaman zaman akıp giden sözcüklerin arasına gerçek bir soru sıkıştırıyormuş.

“Nasıl oluyor da senin ilmeklerin diğer dokumacılarınkinden çok daha canlı görünüyor?”

“Sizce daha mı canlı?” diyormuş Vasilka, dokuduğu kumaşa bakır rengi bir çileden ilmekler ekleyerek; bu renk öylesine canlıymış ki adeta desenin içine işliyor gibiymiş.

Bir süre sonra, büyücü bir deneme daha yapmış. “Desenleri kumaşa nasıl bu kadar büyük bir ustalıkla ekliyorsun?”

“Büyük bir ustalıkla mı eklediğimi mi düşünüyorsunuz?” demiş Vasilka, bir tüyün ipeksi kenarı gibi görünen düzgün bir sırayı daha tamamlayarak.

Büyücü biraz mırıldanmış, odanın dört bir yanındaki pencerelerden birinden dışarı bakmış. Vasilka'nın bardağını suyla, kulaklarını inanılmaz dedikodularla ve konuşan hayvanlarla ilgili öykülerle doldurmuş. Sonra, “Neden dokuduğun halıların renkleri hiç solmuyor?” diye sormuş.

“Solmuyor mu?” demiş Vasilka ve çok dayanıklı bir parça yün seçmiş. Yün o kadar dayanıklıymış ki tüm ağırlıkları taşıyabilir gibi görünüyormuş. “Halılarım bu odadan çıktıktan sonra onları bir daha görmüyorum,” demiş.

Vasilka, büyücü bıkıp öfkelenene ve sabrı taşana dek onun sorduğu her soruya başka bir soruyla karşılık vermiş.

“Gel, benimle yaşa, karım ol,” demiş büyücü nihayet. “Sana yeteneğini nasıl farklı şekillerde kullanabileceğini öğretirim ve bizden aşağı olan tüm canlılara hükmederiz. Beni reddedersen, seni bu kuleden aşağı atarım. Hızla yere düşerken dilediğin kadar aptal soru sorabilirsin.”

Ama büyücü konuştuğu süre boyunca Vasilka’nın ne dokuduğuna dikkat etmemiş. Vasilka kocaman bir çift kanat dokumuş. Bunları kollarına geçirip kuleden aşağı atladığında, büyücü arkasından bakakalmış. Vasilka parıltılı ilmeklerinde ışığı hapseden ve akşamüzeri güneşinin son ışınlarını canlandıran bir çift altın rengi kanatla süzülerek uzaklaşmış.

Vasilka’nın ilk alev kuşu olduğu söylenir ve bakirelerin koruyucu azizesidir.

ayları olmasına rağmen, kış bastırmadan ağlarını son bir kez morina balıklarıyla doldurmaları için ısrar etmiş. Gemi adeta kaptanın isteklerini yerine getirerek onları hızlandıran rüzgârların yardımıyla dalgaları yarararak ilerlemiş. Daha sonradan, denizciler rüzgârların onları kasıtlı olarak kuzeye yönlendirdiğinden şüphelenmişler. Siyah kayalıklarla kaplı bir kumsalı olan koyda demir atıp geceyi geçirmişler ve sabahın ilk ışıklarıyla ağlarını çekip geri dönmeye karar vermişler. Fakat denizciler sabahleyin uyandıklarında, tüm dünyanın bembeyaz olduğunu görmüşler. Geminin etrafı buzlarla çevriliymiş ve oradan çıkmaları mümkün değilmiş. Rüzgâr esiyor, yelkenleri dolduruyormuş ama gemi yerinden kıpırdamıyormuş.

“Birinin karaya çıkıp yiyecek ya da sığınak olup olmadığına bakması gerek,” demiş kaptan. Tayfa, yardım edecek birilerini bulamayacakları kadar kuzeyde olduklarını, gemiden inmenin aptallık olacağını ve kesin bir ölüm anlamına gelebileceğini biliyormuş. Bu yüzden, karların arasına o genci, aralarındaki en ufak tefek ve genç kişiyi yollamışlar.

Gencin ismi Nikolai imiş, eskiden beri denizi ve Azizleri çok severmiş. Deniz onu oraya mahkûm ettiği için, Azizlerin onu koruyacağını umut etmiş ve dualarını adeta etrafında bir sığınak oluşturacak gibi peşi sıra okuyarak soğuk buzların üstünde yürümeye başlamış. Nihayet, güneşi göremediği halde güneşin altında uyumakta olan bir yılanı andıran yüksek, gri renkli bir kayalığa varmış. Orada onu bekleyen bir

rengeliği görmüş. Nefesi etrafında buharlar oluşturan hayvan, toynaklarını yere vurmuş ve iri başını eğmiş. Bir an için tereddüt eden Nikolai, hayvanın sırtına oturmuş. Rengeliği onu ağaçların buzdan heykeller gibi görüldüğü, gümüş rengi dallarındaki gümüş rengi yaprakların gösterişli bir yemek davetindeki kadehler gibi çınladığı ormanın derinliklerine götürmüş. Rüzgâr sert estiği halde, Nikolai hayvanın boyuna sıkı sıkı sarılmış ve ısındığını hissetmiş.

Bir süre sonra, ormanda açıklık bir alana varmışlar ve genç orada hararetle yanan bir ateşin yanında çeşit çeşit yemek olduğunu görmüş. Ufak bir baraka ve yanında kocaman bir öbek battaniye varmış. Nikolai yün astarlı bir çift çizme ve yün eldivenler bulmuş. Bunları giydiği zaman ayaklarına ve ellerine tam uyduğunu fark etmiş.

Nazik davranmak isteyerek ev sahibini beklemeye başlamış. Ama aradan epey zaman geçmiş ve karnı guruldamaya başlamış. Etrafta duyulan tek ses çıtırdayan ateşten ve burundan soluyan rengeliğinden geliyormuş.

Nikolai içinde iri balık parçaları olan baharatlı sıcak bir çorbayı içerek başlamış. Bir tabak dolusu sulu rosto etle, ekşi kremalı tereyağlı mantı parçalarıyla, fırında pişirilmiş elmalarla ve iri ametist taşlar gibi parıldayan şekerli eriklerle dolu bir tabağı alıp karnını doyurmaya devam etmiş. Ilık şarap içmiş ve karnı tika basa doyunca da derin bir uykuya dalmış.

Ertesi sabah, battaniyelerden birini bir bohça biçiminde bağlamış ve içine geriye kalan yemekleri doldurmuş. Rengeyiğinin sırtına oturmuş ve hayvan onu kilometrelerce uzaktaki yılan biçimindeki kayalığa götürmüştü. Nikolai orada rengeliğinin sırtından inmiş, ona teşekkür etmiş ve gemiye geri dönmüş.

Kaptan ve tayfa altın sarısı saçlı ufak tefek gencin buzların üstünden geri döndüğünü görünce hayretler içinde kalmışlar. Onun çoktan öldüğünü düşünmüşler; in cin top oynayan buz gibi bir yerde kimse sabaha kadar hayatta kalamaz demişler. Genç onlara yaklaşırken, onun açlıktan ve soğuktan güçsüz düştüğünü görececeklerini sanmışlar. Ama gencin yanakları pembe, adımları hızlı ve gözleri ışıltılı olmuş.

Çocuk onlara geceleyin yaşadığı muhteşem öyküyü anlatmış ama yiyecek ikram etmek için bohçayı açtığında, içinde sadece taş ve kül olduğunu görmüş. Denizciler yalan söylediği için onu dövmüşler, güzel eldivenlerini ve çizmelelerini almışlar ve ertesi sabah tekrar buzlara itmişler.

Nikolai bir kez daha yılan kayalığa yürümüş ve rengeliğinin yine onu beklediğini görmüş. Onun sırtında beyaz ormana, ateşin çıtırdarak yandığı ve yine bir ziyafetin serildiği açıklık alana gitmiş. Bir öbek battaniyenin yanında güzelce katlanmış, kalın kürkten astarı olan kırmızı renkli yün bir palto, bir çift çizme ve bir çift eldiven duruyormuş. Çocuk ne düşüneceğini bilememiş ama yiyecekler hatırladığı gibi gerçekmiş. Bu sefer ballı ve suları çenesinden akarken dilini

yakacak kadar ekşi böğürtlen soslu kaz eti yemiş. Onu sıcak tutacak giysileri giymiş ve gece mışıl mışıl uyumuş.

Ancak ertesi gün gemiye geri döndüğünde, bohçasının yine taşlarla ve külle dolu olduğunu görmüş. Denizciler onu bir güzel pataklamışlar ve yine buzlara atmışlar.

Bir süre, her gün aynı şey tekrarlanmış ve aradan zaman geçtikçe, denizciler açlıktan ölecek hale gelmeye, çocuk ise daha da dayanıklı ve güçlü olmaya başlamış. Günler geçtikçe, denizcilerin gözleri irileşmiş ve açlık bir ihtiyaçtan çok bir çılgınlığa dönüşmüş. Bir sabah, denizciler Nikolai'ın peşinden gitmeye çalışmışlar ama bir yılanı andıran kayalığı gördükleri anda bir tipi başlamış. Bütün gün ve gece daireler çizmişler, daha da aç ve öfkeli bir halde gemiye geri dönmüşler.

Çok geçmeden akıllarına bir fikir gelmiş: Çocuğu yerlerse ne olur diye düşünmüşler. Bunu kim öğrenebilir demişler. Çocuk kilolu ve sağlıklıymış, yanakları pespembeymiş; onları bir hafta, belki daha uzun süre, yardım gelene ya da soğuk dinene dek tok tutabilirmiş.

Çocuk bu konuşmaları duymuş ve ranzasında korkudan tir tir titremiş. Şafak söker sökmez hemen karlara koşmuş. Bu sefer, rengineyiğini görünce kulağına tüm korkularını ve endişelerini fısıldamış. Ama rengineyiği ona bir yanıt vermemiş.

Çocuk bir kez daha ateşin karşısına oturmuş ama içinden onun için hazırlanmış olan o güzel yemekleri yemek gelmemiş. Biraz bıldırcın yumurtalı börek ve bir tanecik şekerli

erik yemiş. Ardından Azizlerin onu koruması için dua etmiş; çünkü denizcilerin onu yemesini istemiyormuş.

Ertesi sabah uyandığında battaniyelerin altında terlediğini fark etmiş. Güneş ışıl ışılmış, rengineyiği onu yılan ka-
yalığa götürürken çocuğun ensesini ısıtmış. Gerçekten de
gemiye adım atar atmaz, buzlar büyük bir gümbürtüyle çat-
lamış. Gemi sallanmış, yelkenler rüzgârla dolmuş ve gemi
kurtulmuş.

Denizciler ilk önce çok sevinmişler ve artan esintiyle
birlikte akıllarından geçen tüm kötü düşünceler silinmiş.
Ancak eve yaklaşırken, kendi aralarında mırıldanmaya baş-
lamışlar ve çocuk ona gemide nasıl davranıldığını, tayfanın
neredeysse yamyamlığa başvurduğunu anlatırsa neler olur
diye düşünmeye başlamışlar. Belki de çocuk asla geri dön-
memeli diye düşünmüşler ve geri dönmemesi için harekete
geçmişler. Ama bıçaklarını kaldırdıkları anda rüzgârlar di-
niyor, gemi yavaşlıyor, yelkenler pörsümüş yapraklar gibi
gevşiyormuş. Nikolai yolculuktan bu şekilde sağ salim kur-
tulmuş.

Gemi nihayet limana vardığında, denizcileri hayretler
içindeki kalabalıklar karşılamış. İnsanlar geminin çoktan
battığını ve yok olduğunu düşünmüşler. Tayfa, kaptanın
dehasını övmüş ve Nikolai isimli çocuk dışında gemideki
herkesin cesaretle, yüreklilikle birlik olduğunu anlatmış.
Çocuk ne kadar dehşet verici öyküler anlatsa da ona güven

olmayacağını söylemişler. Nikolai bir şey dememiş ve hızla bir şükran duası etmek için en yakındaki kiliseye gitmiş.

Kaptana ve tayfasına madalyalar verilmiş, hepsi kahraman ilan edilmiş. En güzel evlere davet edilmişler; kahramanlıkları ziyafetlerle ve partilerle kutlanmış. Karşılarına serilen ağız sulandırıcı, leziz yemeklerin cazibesine karşı koyamayan adamlar tekrar tekrar yemek yemeye çalışmışlar. Ama hiçbiri bir lokmadan fazlasını yiyememiş. Ağızlarına attıkları her lokmanın tadı onlara taş ve kül gibi gelmiş. Peş peşe güçten düşmeye ve bir kaşık et çorbası, bir yudum kırmızı şarap içebilmek için can atmaya başlamışlar.

Nikolai'a gelince, şık kırmızı paltosunu ve tayfaya yiyecek götürmek için kullandığı bohçayı atmamış. Her sabah bohçanın tatlılarla ve leziz yiyeceklerle dolduğunu görmüş. Böylece dünyanın en soğuk olduğu, rüzgârın uğuldayarak estiği ve yerlerin karla kaplı olduğu zamanlarda bile köy köy, ev ev gezerek aç insanları doyurmaya başlamış.

Nikolai denizcilerin koruyucusu ve ümitsiz vakaların azizi olarak bilinir; senenin en karanlık gecesinde masada ona da yer ayırmak bir geleneğe dönüşmüştür.

GÜLLERİN SANKTA LIZABETA'SI

Batıda bir yerde, eğri şekli yüzünden Gorubun denen yüksek bir tepeye gizlenmiş bir köy varmış. Bu tepenin zirvesinden okyanusun maviliği görülebiliyormuş ve hava açık olduğunda, rüzgâr uzak kıyından denizin tuzlu kokusunu taşıyormuş.

Her sabah şafak vaktinde, köyün bilge kişileri tepeye dört keşif gözcüsü yolluyormuş. Bu dört gözcü sırt sırta oturuyor, herhangi bir tehlike durumunda köylüleri uyarmak için doğuya, batıya, kuzeye ve güneye bakıyormuş. Alacakaranlık vaktinde, dört yeni keşif gözcüsü vardiyayı devralmaya gidiyormuş; yıldızlar belirip siyah gece yine sabaha dönüşürken gece boyunca nöbet tutuyorlarmış.

Ama çalınacak hiçbir şeyin olmadığı köy sıradan bir yermiş ve ne hırsızların ne de yağmacıların ilgisi- ni çekiyormuş. Dolayısıyla, keşif gözcüleri her sene tepeden sadece hoş esinti ve otlaklarının dışına kaçan koyunlarla ilgili haberlerle geri dönüyorlarmış.

Tarlalarda çalışmak için sağlam yapılı olmak gerekiyormuş. Her gece ve gündüz, dört iyi işçinin boş

yere nöbet tuttuğu düşünöldüğünden, hasat vakti geldiğinde üçünün köyde kalmasına ve sadece bir gözcünün eğri tepeye çıkmasına karar verilmiş. Hasat mevsimi sona erene kadar hiçbir sorun yaşanmayınca, köyün bilge adamları diğer keşif gözcülerine tekrar tepeye çıkmalarını emretmeyi unutmuşlar ve onları yeniden görevlendirmemeye karar vermişler. Fakat bir keşif gözcüsü hâlâ her sabah tepeye tırmanıyor-muş ve bir diğer gözcü her gece onun yerini alıyormuş; içlerinden biri zaman zaman uyuyakalsa ya da diğeri vaktini taş işçisinin kızı Marin Trevich'le öpüşerek geçirse de bunu kimse bilemezmiş.

Lizabeta, Gorubun'un gölgesinden uzakta, köyün batı sınırında yaşıyormuş. Her gün ailesinin evinin arkasındaki otlaklara yürüyor, kovanlarla ilgileniyormuş. Eldiven ya da başlık takmıyormuş. Arılar onu bir kere bile sokmadan ballarını almasına izin veriyorlarmış. Lizabeta, yabani beyaz güllerin tarlaların üstünde ilerleyen puslar gibi gözükcek kadar çok tomurcuklandığı yerde Azizlere dua ediyor ve muhteşem eserlerini düşünüyormuş. Çünkü o zamanlar dindar ve ciddi bir kızmış. Başını güneşten korunmak için eğdiği, arıların etrafında tembel tembel vızıldadığı bir gün, batıdan gelen bir esinti denizin tuzlu kokusunu değil, yanan bir şeyin kokusunu getirmiş.

Lizabeta eve koşup bunu babasına anlatmış. Babası, "Büyük bir ihtimalle önemli bir şey değildir," demiş. "Batıdaki köyde çöpleri yakarlar. Ne yaptıkları bizi ilgilendirmez."

Ama Lizabeta huzursuzluk hissinden kurtulamamış; babasıyla birlikte varlıklı ve saygın bir vatandaş olan komşularının malikânesine gitmişler. Komşuları, “Baban haklı,” demiş. “Büyük bir ihtimalle önemli değildir. Belki de bir çatı yanıyordur. Bizi ilgilendirmez.”

Lizabeta yine de huzursuz düşüncelerden kurtulamamış. Böylece tüccar komşuları ve babası onunla birlikte köy meydanındaki kırmızı karaağacın altında toplanan köy büyüklerinin olduğu yere gitmişler. Bu bilge adamlar her gün kvas içiyor, karılarının getirdiği taze ekmeği yiyor ve dünyanın büyük gizemlerini çözmeye çalışıyorlarmış.

Lizabeta otlığın üstüne esen duman kokusundan söz ettiğinde adamlar, “Bir sorun olsaydı, Gorubun’un tepesindeki keşif gözcüsü uyarıda bulunurdu. Şimdi, gidin de dünyanın gizemlerini düşünelim,” demişler.

Herkes köyün bilge adamlarıyla aynı fikirdeymiş. Tüccar malikânesine dönmüş, Lizabeta’nın babası da onu eve götürmüştü. Ama Lizabeta kovanların arasına oturup dua ettiği halde huzur bulamamış. Tekrar köye inip eğri tepeye çıkmış ve tek başına dar bir patikada ilerlemeye başlamış. Gorubun’un tepelerinde yanık kokusu hissetmemiş, otlaklar yemyeşil ve huzurlu görünüyormuş. Bacakları yorulurken ve alnı ter içine kalırken, kendini aptal gibi hissetmiş. Bu tür endişeleri babasına, tüccara, köyün bilge kişilerine bırakması gerektiğini düşünmüştü.

Ama durmadan yola devam etmiş, kayaların ve iyi kayalıkların arasından geçerken attığı her adımla birlikte kendini daha da aptal gibi hissetmiş. Tepeye vardığında, gözcünün kasketini çıkarmadan, uzun bacaklarını yumuşak otlara uzatıp derin bir uykuya daldığını ve hafifçe horladığını görmüş. Hava temiz ve tazeymiş ama Lizabeta batıya döndüğünde korkunç bir manzarayla karşılaşmış: Ağır bir göğü tutuyormuşçasına koyu renkli sütunları andıran dumanlar görmüş. Yanan şeyin çöpler olmadığını ya da o kokunun bir mutfaktan gelmediğini anlamış. Yanan kiliselerin ve insanların kokusunu hissetmiş.

Düşmeden, elinden geldiğince hızla tepeden aşağı koşmuş ve köy meydanına gitmiş.

“Bir ordu!” diye bağırmış. “Bir ordu buraya geliyor!” Onlara köyleriyle deniz arasında kalan tüm köylerde sütunları andıran dumanlar gördüğünü anlatmış. “Kılıçlarımızı, oklarımızı alıp hemen komşularımızın yardımına koşmalıyız!”

“Bunu tartışmamız gerek,” demiş köyün bilge adamları. “Köyümüzü koruyacağız.”

Ancak Lizabeta gittikten ve korkuya kapılmış bir kızın yakarışlarından kurtulduklarında, bir savaş fikri onlara pek de kahramanca gelmemiş. Köyleri en son bir savaşa katıldığında, bu bilge adamların hepsi çocukmuş. Kılıçlarını ve kalkanlarını kuşanmak gibi bir niyetleri yokmuş. Oğullarının da savaşmasını istemiyorlarmış.

“Askerler geçmişte olduğu gibi buradan geçecekler,” demişler birbirlerine. Hep birlikte akşam yemeği yemek ve dünyanın büyük gizemlerini düşünmek için gitmişler.

Şafak söktüğünde, Lizabeta otlağa gidip köyün cesur erkeklerinin kılıçlarıyla ve kalkanlarıyla gelmesini beklemiş. Güneş tepeye yükselirken ve arılar etrafında vızıldarken beklemiş. Güller sıcaktan solarken ve beyaz yapraklarının kenarları kahverengileşirken beklemiş. Kimse gelmemiş. Ta ki en sonunda kendi köyünden değil, karanlık ormandan yaklaşan ayak sesleri gelene kadar. Bağırarak bir savaş şarkısı söylendiğini ve zeminin sarsıldığını duymuş. Yardım etmek için kimsenin gelmeyeceğini anlamış.

Ama Lizabeta arkasını dönüp kaçmamış. Askerler oraya vardıklarında onların vahşi görünümlü olduklarını, kan, is ve ter içinde kaldıklarını ve insanları öldürüp hazinelerine el koyma hırsıyla çıldırmış olduklarını görmüş. “Merhamet eyleyin,” demiş.” Babama, tüccara, evlerinde tir tir titreyen bilge adamlara merhamet eyleyin. Bana merhamet eyleyin.”

Askerler kan dökme ve zafer elde etme hırsıyla çıldırmış durumdarmış. Çıglıklar arasında açıklık alana akın etmişler ve Lizabeta’nın yakarışlarını duydularsa bile yavaşlamamışlar. Lizabeta onların karşısında eğilip ayaklar altında ezilecek bir fidandan farksızmış. İkiye ayrılması gereken bir nehir gibiymiş. Hiçbir şey ve hiç kimseymiş; dudaklarından dualar dökülen, dizlerinin üstüne çökmüş, dehşet ve öfke dolu bir kızmış. Açıklık alanın etrafındaki kovanlardan hafif

bir vızıltı sesi gelmiş, giderek yükselen ve havada titreşen bir şarkıya dönüşmüş. Arılar ateşe verilmiş bir köyden yükselen dumanlar gibi yoğun, dönen bulutlar halinde kovanlarından çıkıp askerleri kaplamışlar ve adamlar çığlık atmaya başlamışlar.

Askerler sırtlarını Lizabeta'ya ve ufak ordusuna döndükleri gibi kaçmışlar.

Keşke öykü böyle sona erseydi. Lizabeta bir kahraman ilan edilir, köy meydanına bir heykeli dikilirdi; bilge adamlar kendilerine ödlekliliklerini hatırlatmak ve bir kızın gölgesi altında tevazu bulmak için her gün heykelin altında buluşurlardı.

Ama bunların hiçbiri olmamış. Elbette, istilacıların kıyıya geldiği ve iç karaya doğru ilerlediği haberi yayılmış. Fakat köyün dışındaki kimse neden onların bir anda farklı bir yönde ilerlemeye başladığını ve tekrar denize doğru kaçtığını bilmiyormuş. İnanılmaz bir silahla, korkunç bir bulaşıcı hastalıkla ve bir cadının koyduğu lanetle ilgili söylentiler yayılmış.

Mucizevi bir şekilde düşmanlardan kurtulan köyle ilgili haberler, geri döndüklerinde istilacılara karşılık verecek olan bir ordu toplamaya başlayan bir generalin kulağına gitmiş. En iyi adamlarından birkaçını yanına alıp düşmanların püskürtüldüğü köye gitmiş. Köy meydanında toplanan bilge adamları bulmuş ve onlara savaşın gidişatını nasıl değiştirdiklerini, böylesine dehşetengiz düşmanları nasıl püskürt-

tüklerini sormuş. Adamlar kızlarla ve arılarla ilgili aptalca öyküler anlatırlarsa generalin yapacaklarından korkup birbirlerine bakmışlar. “Bir şey söyleyemeyiz ama olanları anlatabilecek bir tüccar tanıyoruz,” demişler.

General malikâneye gittiğinde tüccar, “Açıklaması zor ama yolun sonundaki arıcı biliyor,” demiş. General nihayet Lizabeta’nın evine gidip kapıyı çaldığında, Lizabeta’nın babası zırhlı ve sert ifadeli askerleri görüp korkudan titremiş. “Olanlardan emin değilim,” demiş. “Ama kızım biliyor. Şu anda otlakta, arılarıyla ilgileniyor.”

Otlakta Lizabeta’yı bulmuşlar. “Düşmanları kaçırın şey neydi?” diye sormuş general otlaktaki kıza. “Bu ufacık köyden neden kaçtılar?”

Lizabeta doğruyu söylemiş. “Bunu sadece arılar biliyor.”

General yorgun ve öfkeliymiş, onca yolu bir kızın onunla alay etmesi için gelmediğini düşünmüş. Sabrı taşmış. Adamlarına Lizabeta’nın ellerini ve kollarını bağlatmış, ipleri dört güçlü atın eyerlerine taktırmış. Bir kez daha Lizabeta’ya düşman askerlerini nasıl durdurduğunu sormuş.

“Bunu sadece arılar biliyor,” diye fısıldamış Lizabeta yine. Askerleri nasıl kaçırdığını ya da nasıl bir mucize gerçekleştiğini o da bilmiyormuş.

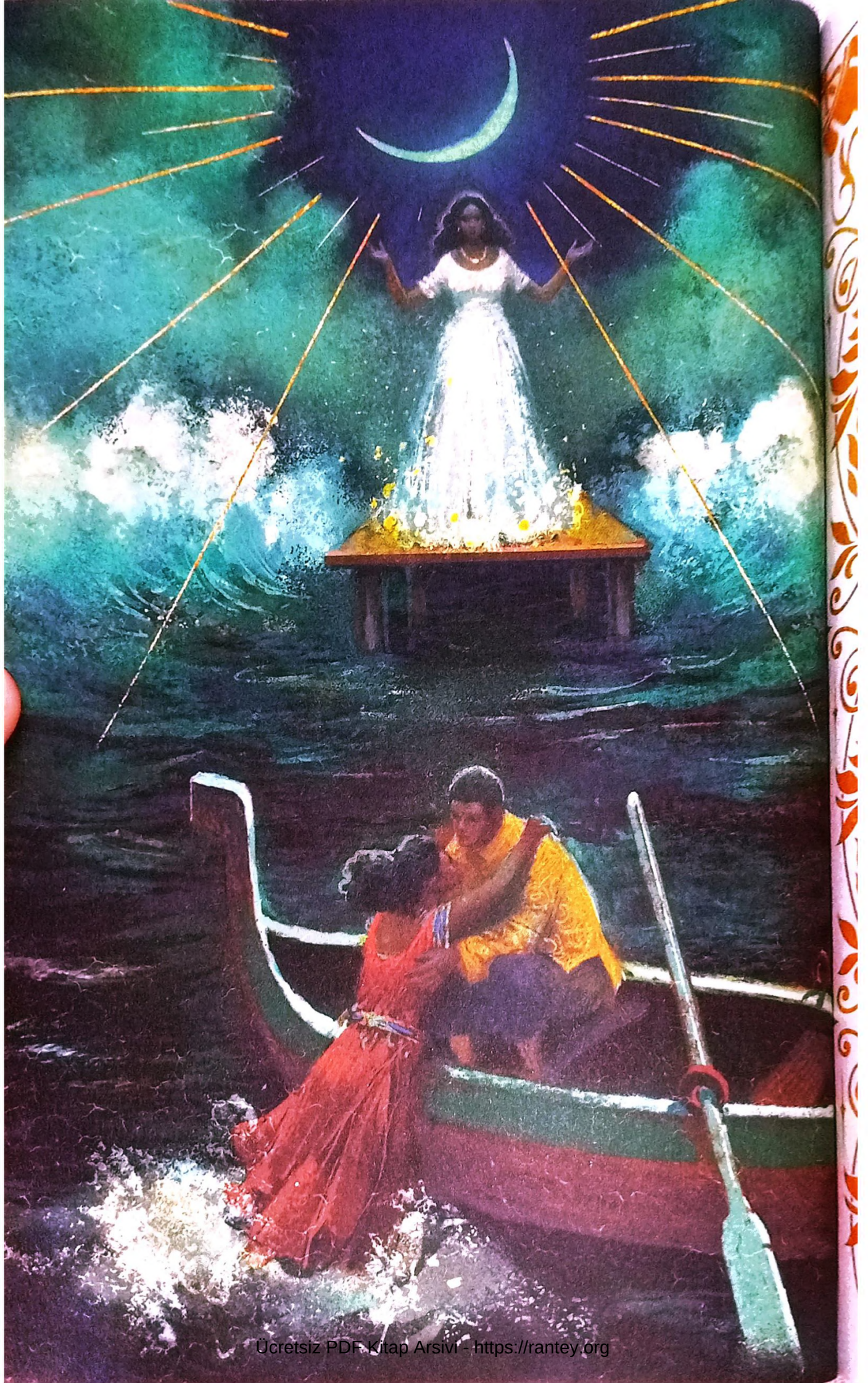
General kızın babasının, tüccarın ya da köyün bilge adamlarının onu kurtarmak için geleceğinden ve sırlarını açıklayacaklarından emin olduğu için beklemeye başlamış.

“Boşuna beklemeyin,” demiş Lizabeta. “Kimse gelmeyecek.”

Böylece general, generallerin yaptığı gibi bir emir vermiş; arıları tembel tembel kovanlarında vızıldarken Lizabeta'nın vücudu paramparça edilmiş. Kanının o otlaktaki gülleri suladığı ve tomurcukları kırmızıya boyadığı söylenir. Mezarına ekilen güllerin tomurcuklarının asla solmadığı, kışın kar yağdığında bile mis gibi bir koku yaydığı anlatılır. Ancak o günden sonra arılar kovanlarını terk etmişler ve o çiçeklere hiç dokunmamışlar.

O otlığı bulabilerseniz, orada durup tomurcuklarının kokusunu içinize çekebilir, dualarınızı edebilir ve rüzgârın gül kokusunu batıdaki denize taşımasına izin verebilirsiniz.

Bilge adamlar unutmayı tercih etmiş olsalar da güller olanları hatırlıyor. Lizabeta bahçıvanların koruyucu azizesi olarak bilinir.

SANKTA MARADI

Iovyi Zem kıyısındaki muhteşem bir koyda, iki aile nesillerdir balık tutarmış ve eskiden beri o suların kime ait olduğu konusunda anlaşmazlık yaşarlarmış. Addis Endewe ve Neda Adaba medeni bir şekilde birbirlerine tek bir söz bile söylemezlermiş. Rakip filoları güçlendikçe, elde ettikleri kâr da artmaya başlamış; elbette, düşmanlıkları da giderek büyümüş. Onlara hizmet eden balıkçılar birbirlerinin ağlarını keser, gemilerinin yelkenlerinde delikler açar, tayfa birbirine daha iyi yumruk ve tekme atsın diye teknelerini birbirlerine yanaştırırlarmış.

Fakat sonra, bu tarz durumlarda olduğu gibi, pazarın kurulduğu bir gün Addis Endewe'nin oğlu Duli, Neda Adaba'nın kızı Baya'nın tatlı portakal almak için pazara indiği anda jurda satın almak için arkadaşlarıyla oraya gelmiş. Orada, meyve satıcılarının ve bağırان balıkçıların arasında, Duli ve Baya ilk görüşte birbirlerine âşık olmuşlar. Aileleri düşman olmasaymış, belki sadece birbirlerinden hoşlanırlar ama zamanla unutularmış. Ya da her şeye rağmen

âşık olurlardı. Belki de bazı insanlar birbiri için yaratılmıştır ve nihayet karşılaştıklarında bunu anlayacakları kadar şanslıdır.

Yakışıklı Duli ve güzel Baya, kumsalda yaşayan Sankta Maradi'nin evinde gizli gizli buluşmaya başlamışlar. İnsanlar yaşlı kadına hediyeler bıraktığında, hava birden güzelleşir ve kayıp gemiler esrarengiz bir şekilde limana geri dönerlermiş. Sankta Maradi âşıkların birlikte ağ ördükleri, yıldızları izledikleri ve oradan kaçmak için bir plan yaptıkları ufak iskelesinde buluşmalarına izin verirmiş. Ailelerinin filolarından birer kayık çalmayı ve körfezin ötesinde, ailelerinin rekabetinin onlara erişemeyeceği bir yere kaçmayı kararlaştırmışlar.

Duli hava karardıktan sonra gizlice ufak bir kayık çalmış, bulutlu ve yıldızsız bir göğün altında oradan uzaklaşmış. Ama Baya'nın babası onu kaçarken yakalamış ve o kadar öfkelenmiş ki kızının düşmanının oğluyla evlenmesine izin vermek yerine tüm filosunun paramparça olmasını yeğleyeceğini söylemiş.

Baya pes etmemiş. Hava karanlık olmasına rağmen, denize atlamış ve akıntıya karşı dalgaların arasında yüzmeye çalışırken Duli'ye seslenmiş.

İki âşık birbirine ulaşmaya çalışırken, isimleri körfezde yankılanmış ama deniz buz gibiymiş ve yoğun bulutlar ay ışığını kesiyormuş. Sankta Maradi, ufak iskelesinden onların karanlıkta birbirine seslendiklerini duymuş. Aynı kalacakları eski bir dünya yerine birlikte yeni bir dünyaya

açılmak isteyen âşıklara acımış. Elinin tek bir hareketiyle bulutlar aralanmış, ay ortaya çıkmış ve dünyayı gümüş rengi ışığıyla aydınlatmış.

Duli ve Baya birbirlerini parıldayan dalgaların arasında bulmuşlar. Duli sevgilisini kayığa çekmiş ve ailelerinden uzaklaşıp güvenli bir yere varmışlar. Yeni bir kıyıda, yeni bir hayata başlamışlar ve kendilerine yeni bir isim seçmişler: Maradi. Böylece, Zemenilerin isim seçme geleneği başlamış.

Maradi ailesi her sene, suya kadar her biri ay gibi yuvarlak olan beyaz taşlardan bir patika yapar ve orada birlikte bir hayat kurabildikleri için şükran duaları okurlar.

Sankta Maradi umutsuz aşkların koruyucu azizesi olarak bilinir.

KIRAĞILARIN SANKTA DEMYAN'I

I jerda'nın buz kaplı doğu kıyılarında bir mezarlık varmış. Ölülerin ebedi dinlenme yeri, tahta kazıklarla işaretlenmiş sade mezarlar ile mermerden yapılmış görkemli anıt mezarlardan oluşuyormuş.

Bu mezarlığın etrafında bir orman oluşmuş ve ilk başlarda insanlar ağaçların gölgesine minnet hissederek bunu sorun etmemişler. Çok geçmeden huş ağaçları o kadar sıklaşmış ve büyümüş ki insanlar akrabalarının mezarlarıyla ilgilenmek ya da atalarını ziyaret etmek için mezarlığa gidememeye başlamış.

Ormanın oluştuğu toprakların sahibi olan soylu Demyan'a gitmişler ve ağaç sorununu çözmesini istemişler. Demyan hizmetkârlarını baltalarıyla ormana yollamış ve herkesin ormanda rahatça geçebilmesi için mezarlığa kadar düzgün bir patika açmalarını istemiş.

Ama yağmurlar başladığında, selleri durduracak kadar ağaç kalmadığı için, sular doğrudan mezarlığa akmış; mezar taşlarını, tahta kazıkları ve mezarların kapaklarını yerlerinden sökmüş.

Köylüler yine şikâyet etmeye gitmişler. Bu sefer Demyan bir su kemeri yaptırmış, yağmur mezarları bozmasın ve su tarlalara yönlendirilsin diye bunu mezarlığın etrafından dolanacak şekilde inşa ettirmiş. Ama su kemeri mezarlığın üstünde gölge oluşturunca, bitkiler ve çiçekler yetişmez olmuş ve aileler ölen yakınlarını ziyarete gittiklerinde tır tır titremeye başlamışlar.

Köy halkı bir kez daha şikâyet etmek için Demyan'a gitmiş. Ama Demyan da ne yapacağını bilememiş. Ormanın içinden mezarlığa giden patıkada yürümüş, yüksek su kemrine bakmış ve ellerini toprak zemine dayamış. Azizler mezarlığın güneşe doğru yükseltilmesine izin vermedikleri takdirde, halkı mutlu edecek bir çözüm olmadığına karar vermiş.

Derken, zemin sarsılmaya başlamış ve giderek yükselecek daha önceden dağ olmayan yerde bir dağ oluşturmuş. Sarsıntılar kesildiğinde, mezarlık sellerin ya da sık ağaçların rahatsız etmeyeceği dağın zirvesindeymiş.

İnsanlar Demyan'ın peşinden mezarlığa gitmişler ve hiçbir mezarın ya da ölünün yerinin değişmediğini görmüşler. Tek bir mezarın taşı çatlamış: Demyan'ın ailesine ait olan mezarmış bu!

Belki de köy halkı gördüğü manzara karşısında sarsılmıştı. Belki de nasıl memnun olacaklarını bilemiyorlardı. Neden her ne ise, Demyan'ın memnun etmek için uğraştığı insanlar üzüntüyle ellerini havaya kaldırmışlar. Demyan'ın,

ailesinin ismini lekelediğini söylemişler. Kara büyü yaparak herkesi lanetlediğini iddia etmişler. Biri kırık mezar taşının bir parçasını alıp ona fırlatmış. Her istediklerinin olmasından dolayı çılgına dönen köy halkı da yerden taşlar alıp soylu adama fırlatmaya başlamışlar. En sonunda, Demyan aile mezarının kalıntılarının altında paramparça olmuş.

Demyan'ın Elbjén'deki en yüksek dağın tepesinde öldüğü söylenir. Demyan yeni ölenlerin koruyucu azizi olarak bilinir.

KAYANIN SANKTA MARYA'SI

Iaz mevsimlerinde, Suliler hep birlikte güneydeki Ravka sınırına giderlermiş. Hava soğuyana dek çalışırlar, sonra eşyalarını toplayıp Sikurzoi'ye ve daha sıcak olan Shu Han topraklarına giderlermiş. Gittikleri bazı yerlerde insanlar onları dışlar, onlara düşman olan kişiler geceleri meşalelerle ve av köpekleriyle kaldıkları yerleri basarmış.

Ama Sulilerin hoş karşılandığı yerler de varmış. Bilgeliklerinin saygı gördüğü yerlerde onlara ekmek ve şarap, hayvanları için de otlaklar sunulurmuş. İnsanlar eğlenmek istediklerinde, Suliler çadırlarını kurar ve insanların mutlu alkışları arasında onları eğlendirirlermiş. Yapılacak işler olduğunda –kimsenin yapmak istemediği ya da yapmaya cesaret edemediği pis, tehlikeli işler– Sulilere iş verilirmiş.

Caryeva'daki at yarışları genellikle sonbaharın son günlerine kadar devam ettiğinden, Suliler o mevsimi orada geçirirmiş. Ama bir sene kış erken başlamış, yollar kapanmış ve Suliler işsiz, izleyicisiz kalmış. Bulundukları köyden bir adam, erkeklere bakır

madeninde iş vermiş; bu iş tehlikeli olduğu ve Suliler madenin karanlık tünellerinde birçok kişinin öldüğünü bildikleri halde bu teklifi kabul etmişler.

Ancak adamlar madenlere inmeden bir önceki gece, Suli kâhinlerinden biri kahve tortularına bakmış ve onları tünellere inmemeleri için uyarmış. Bu kadının kehanetleri her zaman doğru çıkarmış ve kimse onun sözlerini hafife almazmış.

“Kurtulmak için ne yapabiliriz?” diye sormuşlar.

Yaşlı kadın, Suli kâhinlerinin çakal maskesini takmış ve diğerleri ateşin karşısında alçak sesle konuşurken uzunca bir süre öylece oturmuş. Ay gökte belirdikten ve ateş yanıp kül olduktan sonra, kırışık ellerinden birini kaldırmış ve küçük bir kızı işaret etmiş. “Marya’nın da sizinle gitmesi gerek,” demiş.

Diğerleri, Marya’nın annesi, babası ve hâlâ karanlıktan korkan Marya bu fıkirden hoşlanmamışlar. Fakat ertesi gün, adamlar madenlere gitmek üzereyken Marya cesaretini toplamış, bez bebeğini yanına almış ve babasının omuzlarına oturmuş. Böylece kaya duvarların arasından madenlere inmeye başlamışlar ve havadaki nemi, kan kokusunu andıran bakır kokusunu hissetmişler.

Sabah ve öğleden sonra vakitleri sorunsuz geçmiş, o günkü işlerini bitirmişler. İşçiler derin bir oh çekip tünelden gınişığına ve canlılar dünyasına çıkmaya hazırlanmışlar.

Tam o sırada zemin sarsılmaya başlamış. Karşılarında-

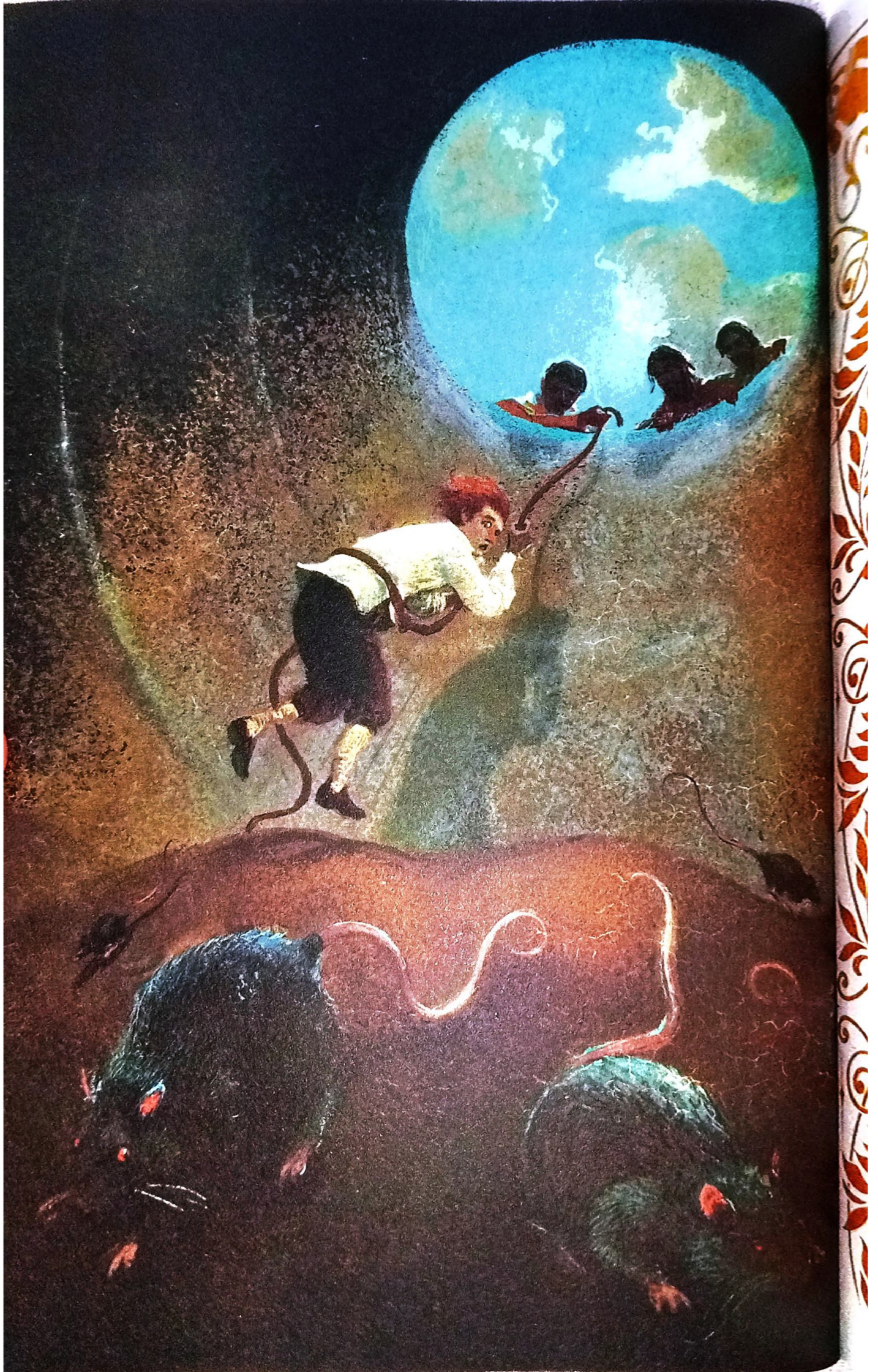
ki tünel çökmüş ve onları karanlığa boğmuş. Tam tavan da çökmek üzereyken, elinde bez bebeği olan Marya minik ellerini havaya kaldırmış. Tavan çökmemiş.

Madenin kaya duvarları, bir elekten geçirilen kumlar gibi yer değiştirmiş. Duvarlar sarsılıp kaymış ve Sulilerin arasından geçebileceği bir boşluk oluşturmuş. Babasının omuzlarında oturan Marya'nın rehberliğinde dağda ilerlemişler ve önlerinde açılan patıkada yürümeye başlamışlar.

Diğer taraftan dışarı çıkmışlar. Suliler, Sikurzoï'nin dibinde her zaman Marya'nın geride bıraktığı mağaralarda sığınabilecekleri yerler bulmuşlar.

Marya memleketlerinden uzak olanların koruyucu azizesi olarak bilinir.

SANKT EMERENS

Güney Kerch'teki Girecht köyü eskiden beri hem tahıllarının saflığı ve leziz tadı hem de arpa ve şerbetçiotuyla yapılan birasının mükemmel olmasıyla bilinirmiş. Her sene, yaprakların rengi değişmeye başladığında, köylüler ana meydanda uzun masalar kurar, ağaçlara el fenerleri asar, karınlarını köyün birasıyla ve Girecht'in kasalarını paralarıyla doldurmaları için Kerch'ün dört bir yanındaki insanları davet ederlermiş.

Ertesi gün, Ghezen ve Azizlerine dua etmek için kiliseye giderlermiş. Ama bir sene, köylüler kutlamaların dozunu kaçırmışlar ve festivalden sonraki sabah dua etmeye gitmek yerine, başları ağrıdığı için evlerinde kalmışlar. Emerens isimli küçük bir çocuk dışında.

Bu çocuk doğduğundan beri dindarmış. Azizlerin günlerinde, köylüler kiliseye geç kaldıkları zamanlar haricinde hiç ağlamazmış. Fakat geç kaldıklarında bağıra çağıra ağlarmış ve tiz sesi çatıların üstünden her evin penceresine ulaşmış; annesi, babası ve komşuları kiliseye gidene dek sakinleşmezmiş. O eğ-

lenceli festivalden sonraki sabah, Emerens herkesin kapısını çalmış ve Girecht halkını uyandırmaya çalışmış lakin kimse ona yanıt vermemiş.

Sonradan olanların büyük bir talihsizlik mi yoksa Tanrı'nın bir müdahalesi mi olduğunu kim bilebilir? Her hâlükârda, ertesi sene Girecht tarlalarında bir kıtlık başlamış ve bitkiler beneklenip kurumuş.

Köylüler dört ambarı dolduracak ve iki senelik festivale yetecek kadar tahıl toplamayı başarmışlar. Ana meydana el fenerleri asmışlar ve festival için uzun masalar kurmuşlar. Ama ertesi sabah, batıdaki ambarın bir çeyreğinin boş olduğunu fark etmişler. Biraz araştırma yapınca, ambarın kenarlarında tırtıklı delikler olduğunu ve tahılların döküldüğünü anlamışlar. Çiftçilerden biri ambarın tepesine tırmanıp kapağını açmış ve dehşetle bağırmış; çünkü ambarın içi kıllı gövdeli, pembe kuyruklarını sallayarak karınlarını doyuran farelerle doluymuş.

Ertesi gün, doğu ambarını da farelerin istila ettiğini görmüşler, kuzey ve güney ambarlarında da aynı durumun yaşanacağını anlamışlar.

“Ne yapacağız?” diye bağırmışlar. “Fareleri zehirlersek, tahıllara da bulaşır ve festivalimiz için bira yapamayız.”

Küçük Emerens çözümü biliyormuş. “Beni doğu ambarına indirin, fareleri kovalayacağım,” demiş.

Köylüler bu fıkirden tiksinişler ama farelerin arasına

kendileri inmeyecekleri için bunu denemeye karar vermişler. Emerens'in beline ip bağlayıp onu bir kuyuya sarkıtılan kova gibi ambarın içine sarkıtmışlar.

Gerçekten de Emerens tahılların arasına gömülür gömülmez, fareler onun kutsallığını sezmişler ve böylesine iyilik saçan bir varlıktan uzaklaşabilmek için can havliyle her şeyi çiğneyip yol açarak kaçmışlar. Emerens'in yukarı çekilip yeniden tahılların arasına daldırılması saatler sürmüştü fakat en sonunda bütün fareler kaçmış. Tahıllar yine tertemiz olmuş. Girecht halkı Emerens'i köyün kurtarıcısı ilan etmiş, onu omuzlarına alıp tezahüratlar arasında köy meydanında dolaştırmışlar.

Ertesi gün festival başlamak üzereyken köylüler, tahmin ettikleri gibi farelerin güney ambarına da girdiğini görmüşler. Böylece Emerens yine ambara sarkıtılmış ve fareler kaçmaya başlamışlar.

Farelerden kurtulmaları çok uzun sürmüştü ve hava kararmaya başlarken Emerens'in ipini tutmakta olan köylüler meydandan gelen müzik seslerini, köylülerin dans ederken ayaklarını yere vurduklarını duymuşlar. Kısa bir mesafe ötede masalara yerleştirilmiş olan tabak tabak şurubun, tatlı keklerin ve sosislerin kokusunu hissetmişler. Hemen meydana gidip dans edebileceklerini ve bir bira içebileceklerini, Emerens'i yukarı çekmek için vaktinde geri dönebileceklerini düşünmüşler.

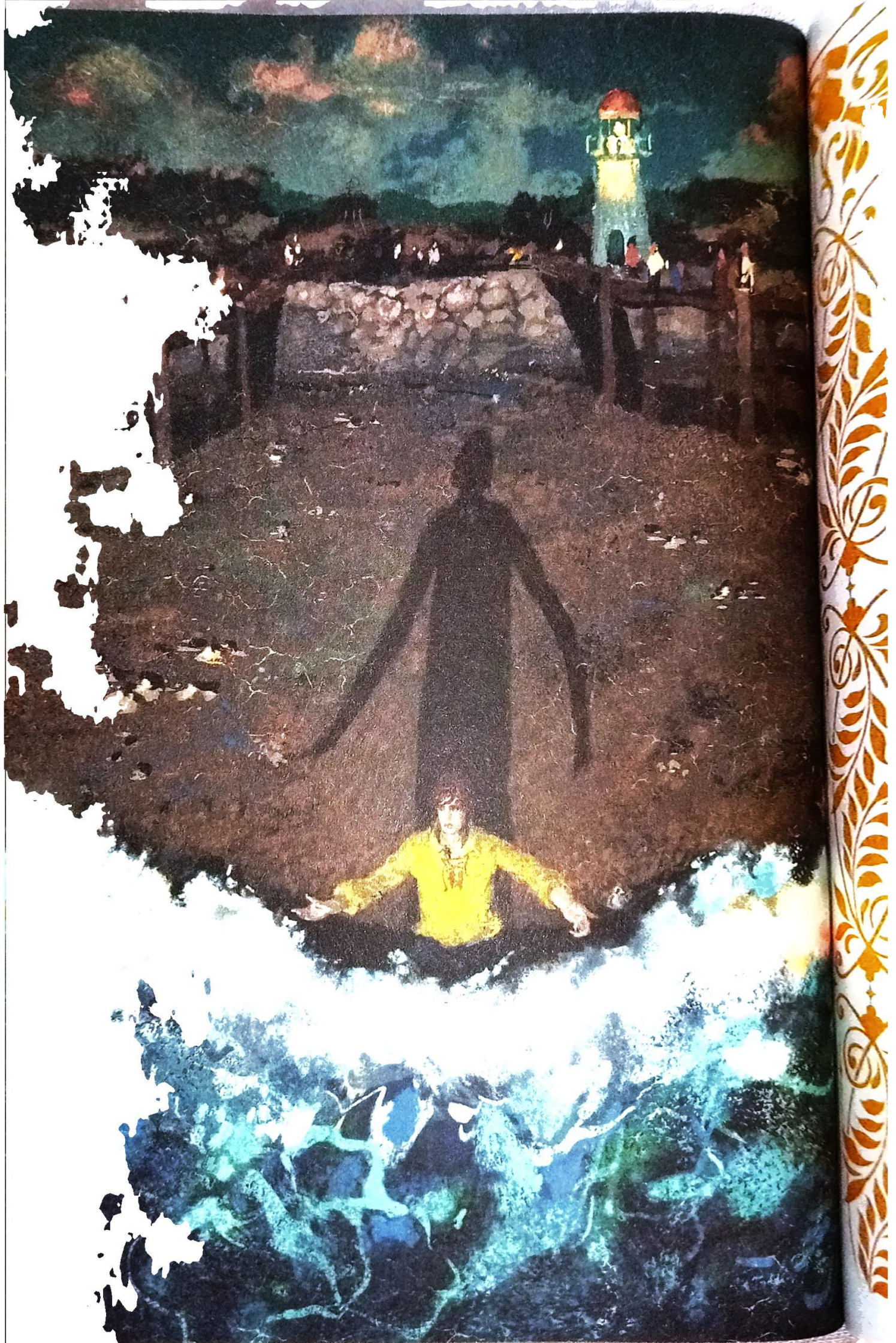
Emerens'i yeniden ambara sarkıtıp hızla köy meydanına

gitmişler. Ama biralarından bir yudum aldıkları anda, ikinci birayı da içmeye karar vermişler. Kemancılar etraflarında dönüp dururken bir dans iki dans ve üç dans olmuş; çok geçmeden o gün eğlenmekten başka bir şey yapmaları gerektiğini unutmuşlar.

Emerens karanlık ambarda boş yere ipi çekmiş ve yukarı çekilmeyi beklemiş. Ağzına, gözlerine ve burnuna arpa tohumları dolmuş, tahılların arasında kalarak ölmüş. Ertesi gün, köy halkı sabah ayinini haber veren çanlar çaldıktan uzunca bir süre sonra bile yataklarından çıkmamış, mışıl mışıl uyumaya devam etmiş. Ancak akşamüzeri uyanıp ayaklarını sürüyerek mutfak masalarına gittiklerinde ve günüşiği içeri girsin diye perdelerini açtıklarında Emerens'in kiliseye gitmeleri için onları neden uyandırmadığını merak etmişler.

Emerens arpa tarlalarına gömülmüş ama o öldükten sonra Girecht tahıllarından yapılan biraların ve ekmeklerin tadı bozulmuş. Bunları tüketenlerin midesi ekşimiş ve melankolik düşüncelere kapılmışlar.

Girecht ve acı tarlaları kimsenin hafızasında kalmadı ama bira yapımcılarının koruyucu azizi Emerens, her yaz sonu hasat mevsiminde anılır.

APTAL SANKT VLADIMIR

anslı bir insansanız, muhteşem Os Kervo şehrinin limanında durmuş, meşhur deniz fenerine ve onu koruyan devasa dalgakıranına hayranlıkla bakmışsınızdır. İkisi de Vladimir isimli cesur bir genç olmasaydı inşa edilemezdi.

Os Kervo körfezi bir zamanlar azgın dalgaların kıyıya çarptığı ve gemilerin karaya ağaç dalları gibi savurduğu vahşi bir yermiş. Oraya yerleşmiş insanlar, uzun seneler boyunca körfezi işlek bir limana dönüştürmeye çalışmışlar. Ama iskeleler ve koruyucu duvarlar inşa etme çabaları, okyanusun azgın dalgalarına karşı hiçbir fayda etmemiş.

Ümitsiz bir durum gibi gözükiyormuş. Bu yüzden, kralın filosunun kıyıya yanaşacağı haberi gelince halk ne yapacağını bilememiş. Kral tarafından takdir edilip zenginliğe kavuşmaları, onun ilgisinin kaderlerini sonsuza dek değiştirmesi için eşsiz bir fırsatmış bu. Ancak kral kıyıya çıkamazsa, her şey boşa gidecekmiş ve krallarının takdirini daha sakın bir liman toplayacakmış.

Vladimir vasıfsız bir gençmiş. İnşaatlarda, çiftlik işlerinde ya da ağır işlerde çalışacak kadar güçlü değilmiş; zeki ya da ilginç de değilmiş. İyi şarkı söyleyemezmiş, yakışıklı da sayılmazmış. Vladimir tüm bunların farkındaymış ve bu yüzden tereddütlü, çekingen bir gençmiş. Bu hali insanları daha da rahatsız edermiş. Ona “aptal” der, kapılarından kovarlarmış. Vladimir insanların yanında daha da yalnız olduğunu anlamış. Suyun kenarına gidip dalgalara fısıldadığı anlar, en mutlu olduğu zamanlarmış.

Yine de Vladimir etrafında konuşulanları dikkatle dinlermiş. Komşularının kralın filosunun gelişinden endişe ettiklerini ve bu konuda tartıştıklarını duymuş. Bir çözüm bulabileceğini düşünmüş. Fakat ağzını açtığı anda söyleyeceklerini unutmuş, köylülerin boş bakışlarına ve bıkkın iç çekişlerine maruz kalmış. En kolay çözümün, tek başına yapması gereken şey olduğunu anlamış.

Önce dizlerine, sonra beline ve göğsüne kadar suya girmiş. İlk başlarda herkes onunla alay edip bağırmış. Sonra suyun onunla birlikte gittiğini, karadan uzaklaştıkça suların geri çekildiğini görmüşler. Dalgalar onu izlemiş, okyanus kıyından eteklerini toplayan bir kadın gibi suları geriye çekmiş. Körfez halkı, Vladimir’in verdiği muhteşem fırsatı anlamış, derhal çekiçlerini ve keskilerini kapmış.

Vladimir tam otuz gün ve gece suda kalmış. Denizi kıyıdan uzakta tutmuş, güneş yükselirken ve batarken, yengeçler ayak parmaklarını didiklerken fısıldayarak dualarını

etmiş. Nihayet devasa dalgakıran ve deniz feneri temelini inşası bitmiş.

En sonunda ustabaşı ona işlerinin bittiğini ve artık dinlebileceğini işaret etmiş. Ama Vladimir evine yürüyemeyeceği kadar bitap düşmüş haldeymiş. Ellerini indirmiş, dualarını etmeyi kesmiş ve azgın dalgalar üstüne akın etmiş.

Vladimir'in cesedi gelgitle birlikte kıyıya vurmuş ve Os Kervo halkı onu alıp zambaklarla kaplı bir tabut altlığına yatırmış. Otuz gün ve gece boyunca, ona saygı göstermek için tabutunu ziyaret etmişler ve cesedin bozulmadığını görünce hayretler içinde kalmışlar. Otuzuncu günde, ceset dalgaların köpüklerinin arasında erimiş ve geride zambakların arasında ufacık bir tuz öbeğinden başka bir şey kalmamış.

Vladimir, boğulanların ve başarısı mümkün olmayanların koruyucu azizi olarak bilinir.

ORMANLARIN SANKT GRIGORI'Sİ

soylu bir adamın oğlu, babasının bilge dostlarının ve danışmanlarının hiç bilmedikleri bir hastalığa yakalanmış. Senelerdir soylu adamın evinde çalışan doktor, “Kanının akıtılması gerek,” demiş. “Bu gibi durumlarda işe yarayan tek şey budur.”

Böylece genç adamın damarları yarılmış ve sülükler yerleştirilmiş; fakat yattığı yerde yüzü daha da solmuş ve güçten düşmüş.

“Sıcak tutulması gerek,” demiş her hafta soylu adamın evine akşam yemeğine gelen vali. “Bu tür hastalıklar terleme yoluyla vücuttan atılır.” Genç adamı hemen kalın battaniyelere sarmışlar ve gece gündüz şömineyi yakmışlar. Gerçekten de genç adam kat kat giysinin altında terlemiş ama gücü yerine gelmemiş.

“Bir bitki kökü gibi karanlıkta dinlenmeye bırakılması gerek,” demiş, soylu adamın muhteşem sebzeler yetiştirmesiyle meşhur varlıklı komşusu. “Uzun bir uyku çekerse kendisine gelir.” Hemen pencerele- re kalın siyah perdeler asılmış ve genç adam bir şey

duymasın diye başı kalın pamuklu kumaşlarla sarılmış. Üç gün sonra odasının kapısını açtıklarında, yüzü bembeyazmış, solmuş bir bitki gibi bitkin gözüküyormuş ve durumu daha iyi değilmiş.

En sonunda, soylu adamın karısı işe el koymaya karar vermiş; yakınlardaki dağlarda yaşayan bir şifacı ve öğretmen olan Grigori'yi getirmeleri için hizmetkârlarını yollamış. Soylu adamın hizmetkârlarının, şifacının mağarasını bulmaları günler sürmüştü. Nihayet onu bulduklarında, şifacı onlarla birlikte dağdan inmeyi kabul etmiş.

Grigori soylunun evini görünce telaşa kapılmış. Pencere-leri açıp içeri temiz hava girmesini sağlamış. Şöminenin ateşini söndürüp sülükleri kömürlerin arasına atmış. Başka ne yaptığı bilinmiyormuş ama birkaç gün sonra, genç adam yatağında doğrulmuş ve acıktığını söylemiş. Ertesi gün, kal-kıp annesiyle birlikte bahçede yürüyüş yapmış. Ondan son-raki gün de biraz dolaşmak için atının getirilmesini istemiş.

Soylu adam, Grigori'yi yere göğe koyamamış ve şerefine büyük bir ziyafet düzenlemiş. Ama doktor, vali ve varlıklı komşusu sorunun böyle çözümlenmesinden hoşlanmamış-lar. Uzun süredir soylu adamdan faydalanıyorlarmış ve yeni bir danışman tutmasını istemiyorlarmış.

Soylu adama gizli gizli dağlarda meydana gelen tuhaf olayları anlatmaya başlamışlar. Grigori'nin kara büyü yaptı-ğını ve bu büyüyle oğlunu iyileştirdiğini anlatmışlar. Grigo-ri'nin hayvanlarla konuştuğunu ve eğlenmek için cesetleri

dans ettirdiğini gören insanları görgü şahidi olarak getirmişler. Oğlu ve karısı şifacıya merhamet eylemesi için yalvardıkları halde, soylu adam bu korkunç suçlamalara kayıtsız kalamamış ve Grigori'nin ormana götürülmesini emretmiş. Vahşi hayvanlara yem olması için gece orada bırakılmasını istemiş.

Alacakaranlık çöktüğünde ve ormandaki yaratıklar ulumaya başladığında Grigori korkmuş ama fısıldayarak Azizlere dua edip onu korumalarını istemiş. Dua etmek için diz çöktüğü zaman ayaklarının dibinde, geçmişte infaz edilmek üzere orada bırakılmış insanların kemiklerini görmüş. Bu kemiklerden bir arp yapmış ve hayvanlar ona yaklaştığında, parmaklarının ucundan ağaçların dallarına kadar yükselen hüznü ve dokunaklı bir melodi yayılmış. Bu melodi pus gibi havada asılı kalmış. Salyaları akarak onu izleyen kurtlar sakinleşip oturmuşlar ve başlarını ayaklarına dayamışlar. Yılanlar mutlu mutlu tıslamışlar ve güneşin altında ısınmış birer kaya parçası gibi kıpırdamadan melodiyi dinlemişler. Ayılar bir kenara kıvrılmışlar; çocukluklarını ve meme emdikleri, nehrin akıntısının sesini dinledikleri, yabani çiçeklerin kokusunu içlerine çektikleri zamanları hayal etmişler.

Sabah olunca askerler ormana gitmişler ve Grigori'yi sağ salim bulduklarında soylunun oğlu, "Gördün mü?" demiş. "Ölmediğine göre kutsal bir adam."

Ama doktor, vali ve varlıklı komşu, Grigori'nin kara büyü yaptığı için hayatta kaldığını ve yaşamasına izin veri-

lirse soylu adam ile ailesinin kesinlikle lanetleneceğini söylemişler.

Grigori bir kez daha ormana götürölmüş ama bu sefer elleri bağlanmış. Karanlık çöktüğünde vahşi hayvanlar yine ulumaya başlamışlar ve arpı çalamayan Grigori, bir önceki gece ayaklarının dibinde mışıl mışıl uyumuş olan hayvanlar tarafından parçalanmış.

Grigori, doktorların ve müzisyenlerin koruyucu azizi olarak bilinir.

SANKT VALENTIN

Genç bir kadın evlenmeden birkaç gün önce hastalanmış. Hastalığa var gücüyle direndiği, ona sevgiyle, ilgiyle bakıldığı ve iyileşmesi için dualar edildiği halde ölmüş. Kışın en zorlu günleriymiş ve zemin küreklerle ya da kazmalarla kazılamayacak kadar donduğundan, düzgün bir mezar bile kazılamamış. Kızın ailesi bir mezar yaptıramayacak kadar yoksulmuş. O yüzden, kıza gelinlik olarak giyeceği ipekli elbisesini giydirmişler ve buzhanede bir buz parçasının üstüne yatırmışlar; ellerini göğsünde kavuşturmuşlar, parmaklarının arasına da bir yaprak buketi ve kış böğürtlenleri ilişirmişler. Ailesi her gün yanına gidip oturuyormuş ve onunla evlenmesi gereken genç adam da geç vakitlere kadar yanında hüngür hüngür ağlıyormuş.

Karlar erimeye başlayınca bir çukur kazılmış, kız oraya gömülmüş ve çukurun başına sade bir mezar taşı konmuş.

Ama ertesi sabah, kızın annesi mezarı ziyarete gittiğinde mezar taşının dibine, siyah pulları güneşin

altında parıldayan bir yılanın kıvrıldığını görmüş. Kadın ellerinde taze çiçeklerle korkudan donakalmış ve mezara yaklaşamamış ama en sonunda yanaklarından yaşlar süzülerek evine geri dönmüş.

İlkbahar boyunca, yas tutan kadın elinde yeni bir çiçek buketiyle mezarı ziyaret etmiş. Mezara yaklaştığı sırada yılan başını kaldırıp ona bakıyor, bazen taşın üstünden üstü toprak örtülü mezardan ona yaklaşıyormuş. Ancak kızın mezarından hiç ayrılmıyormuş ve kimse kızı ziyaret edemiyormuş: Ne annesi, ne babası ne de onu seven genç adam.

Kadın kiliseye gidip yılan oynatıcıları ile yalnız insanların koruyucu azizi Sankt Valentin'e dua etmiş ve o gece azizin onunla konuştuğunu duymuş.

“Mezara git,” demiş aziz. “Yılanın yanına uzan, her şeyi anlayacaksın.”

Kadın korkudan titremiş. “Bunu yapamam!” demiş yalvarır gibi. “Çok korkuyorum.”

Ama Sankt Valentin kararlılıkla devam etmiş. “Ya inancı ya da korkuyu seçebilirsin. Lakin bunlardan sadece biri sana aradığın şeyi getirecek.”

Böylece kadın, ertesi gün yürüyerek mezarlığa gitmiş ve kızının mezarının üstünde yeni yeşermiş otların üstünde uyuyan yılanı görünce oradan uzaklaşmamış. Nemli toprağa uzanmış. Yılan başını kaldırıp yas boncukları gibi parıldayan gözleriyle ona bakmış. Kadın onun saldıracağından

emin halde yılanın ısırmasını ve ölüp kızının yanına gitmeyi beklemiş.

Ama yılan ince diliyle havayı yalayarak konuşmaya başlamış. “Anne, benim,” demiş. “Ölen kızının ruhuyum, neler yaşadığımı anlatmak için geri geldim. Doğal bir hastalıktan değil, onu artık sevmediğimi ve evlenmek istemediğimi söylediğim ana dek beni çok sevdiğine yeminler eden adamın ilaç diye verdiği zehir yüzünden öldüm. Buzhanede cesedimin başına dikilip güldü. Azizlerin bir katilin kutsal topraklarda dua ediyormuş gibi rol yapmasına izin vermeyeceklerini bildiği için mezarıma gelmeye korkuyor.”

Kadın ağlamaya başlamış ve yılanın kol bileğine hafifçe dolanmasına izin vermiş. Kızına onu sevdiğini söylemiş. Sonra, köye geri dönmüş ve kızını sevdiğine yeminler etmiş olan genç adamı bulmuş.

“Benimle mezarlığa gelmen, evlenmen gereken ve çok sevdiğine yeminler ettiğin kızıma son görevini yerine getirmen gerek,” demiş kadın.

Genç adam itiraz etmiş. Onu sayısız gecede soğuk buzhanede ziyaret etmemiş miydi? Hem mezar taşlarının arasında cirit atan bir yılan olduğu söylenmiyor muydu?

“Dürüst bir adam bir yilandan korkar mı?” demiş kadın. “Hangi adam birisini sevdiğini söyler, sonra da kutsal bir yerde onun için dua edemez?”

Köylüler de kadına hak vermişler ve genç adamın gitmek için neden ısrar ettiğini merak etmişler. En sonunda,

genç adam pes etmiş ve kadının peşinden mezarlığa gitmiş. Adımları yavaşlayınca, kadın onu elinden tutup çekiştirmiş. Kapılardan geçip yılanın üstüne kıvrılmış olduğu mezara gitmişler.

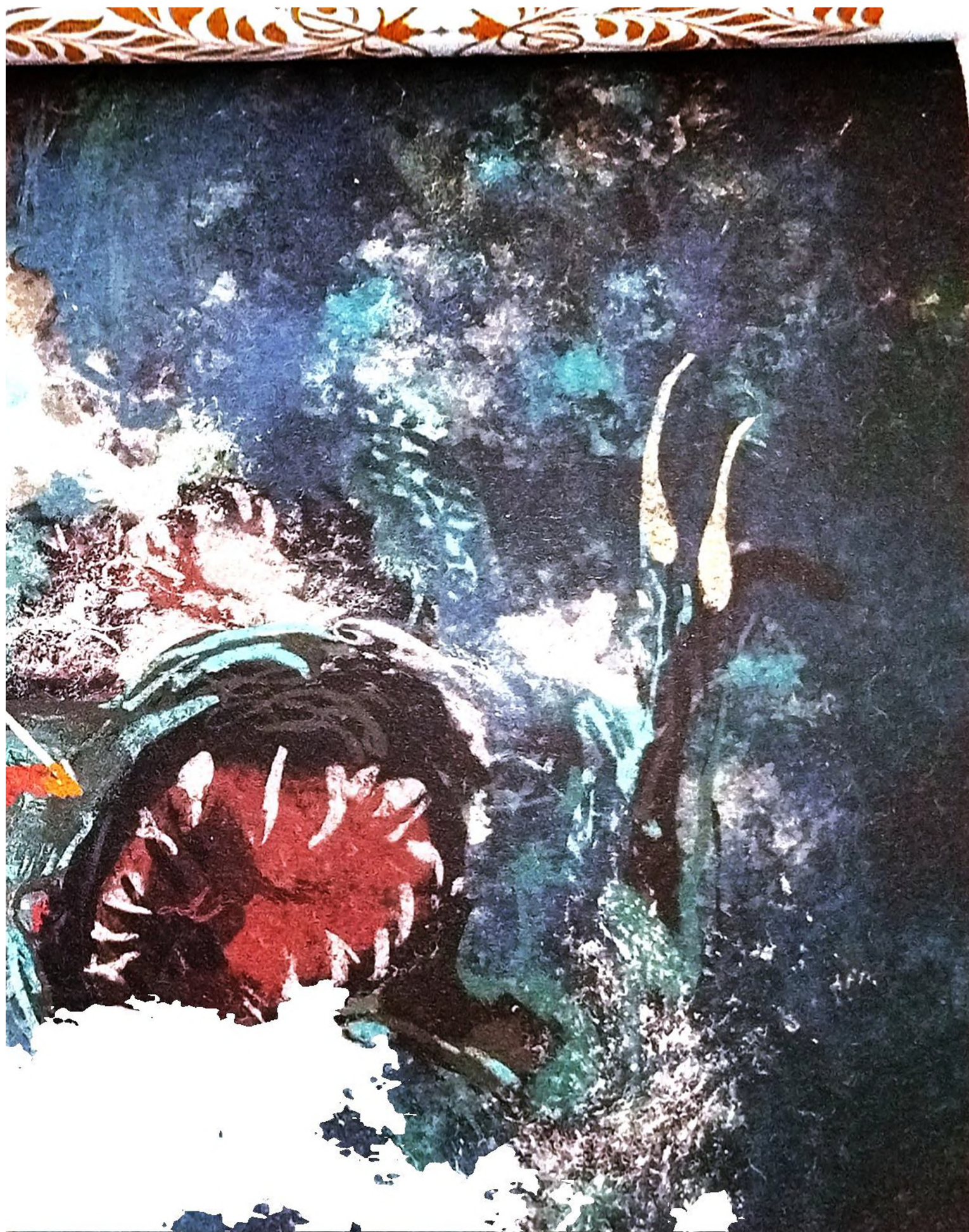
“Haydi,” demiş kadın. “Diz çök ve dua et.”

Genç adam ağzını açar açmaz, yılan birden sıçrayıp onun dilini ısırılmış. Genç adam bir katilin siyah diliyle ölmüş, kutsanmamış alana gömülmüş ve kimse tarafından ziyaret edilmemiş.

Yılanı bir daha gören olmamış ama genç kadının mezarının yanında bir nar ağacı çıkmış. Hava ılık olduğunda, âşıklar dallarının altına buluşmaya başlamış.

Evlenme yaşına gelen kızların annelerinin Sankt Valentin’e dua etmesi bir gelenektir ve evleneceğiniz gün bir yılan görmek talihli olduğunuza işaret eder.

SANKT PETYR

Brevno köyündeki bir çocuk, Azizler gününde kilise ayinine katılmak yerine, babasının elma şarabından bir sürahi alıp tavuk bahçesinde uyumaya gitmiş. Uyurken, bir iblis ağzından içeri girmiş ve boğazından aşağı kaymış; çocuk uyandığında artık eskisi gibi değilmiş. Annesinin yanağını ısırması ve köy okulunu yakması. Dişlerini kırmış ve ufak kilisedeki dua kitaplarını parçalamış. En sonunda yatağında uyuyakaldığında ve rüyalar âlemine daldığında, dua etmesi ve iblisi çıkarması için bir rahip çağırmışlar.

Çocuğun ağzından çıkan şey bir sülük gibi ıslak ve gri renkliymiş; debelenip uluduğu halde bir süre sonra çocuğun içinden çıkmak zorunda kalmış. Ama rahip evi koruma altına almayı unuttuğu için iblis açık bir pencereden kaçmış.

Bildiğiniz gibi, iblisler suya çekim duyarlarmış. Bu yaratık da yakınlardaki bir göle gitmiş. Birisi ne zaman balık tutmak ya da su içmek için oraya gitse, iblis sudan fırlıyor, gerçek formunu gizleyip gelen

kişiyi kendisine çekiyormuş. Bazen âşık genç erkeklere şarkılar söyleyen pürüzsüz tenli, ıslak dudaklı bir siren oluyormuş. Bazen bir ninni söyleyen yolunu şaşırılmış bir anne ya da bağıra çağıra sarhoş bir halde şarkı söyleyen eski bir arkadaş oluyormuş. İblis her seferinde avını yakınına çekmek için doğru melodiyi buluyormuş ve bir avcı, çiftçi, dul bir kadın ya da çocuk parmaklarını suya daldırdığını anda, bir anda talihsiz kurbanını bileğinden yakalayıp gölün dibindeki düz taşların oraya çekiyormuş. Soğuk, avının kemiklerine işlerken ve bir başka zavallı ruhun ciğerleri suyla dolarken şarkısını söylemeyi tamamlıyormuş. Ancak o zaman cesedi bırakıp kıyıya süzülmesine izin veriyormuş.

Köylüler iblisi ateşten başka bir şeyin yok edemeyeceğini biliyorlarmış. Brevno'nun erkekleri ok kılıflarını yanan oklarla doldurmuşlar ama canavar bir an için bile gölden çıkmayacak kadar zekiymiş. Avcılar nişan almak için gölün kıyısına yaklaştıklarında, iblis şarkı söylemeye ve onları suyun dibine çekmeye başlıyormuş.

İblisi elinden kaçırıp rahip utancından köyden kaçmak zorunda kalmış. Fakat onun yerine gelen genç rahip farklı bir adammış. Petyr, Azizlerin gücüne sahipmiş ve göle yaklaşmaktan korkmuyormuş. Adamlara oklarını alıp zifte batırmalarını ve saldırmaya hazır olmalarını söylemiş.

Göle doğru yürümeye başlamış ve oraya yaklaştığında, Sikurja İlahileri söylemeye başlamış. Gölün kenarına yaklaşmasına birkaç adım kaldığında, karşısında babalarından

öğrendikleri eski, müstehcen bir şarkıyı söyleyen erkek kardeşini görmüş; çocukluklarında saatlerce bu şarkıya güldüklerini hatırlamış. Ancak erkek kardeşi seneler önce, yirmi yaşına basmadan evvel, bir at arabasının altında kalıp ölmüş. Petyr iblise kanmamış. Ayinleri daha yüksek sesle bağırarak söylemeye başlamış ve iblisin sesini bastırmış.

Petyr kayalıkların üstüne çıkıp iblis yüzünü görsün ve onu kapmak istesin diye göle eğilmiş. İblis şarkı söylemeye devam ederken o da ilahileri söylemeye devam etmiş ama iblisin şarkısına mest olmuş gibi rol yapmış. Suyu dokunacakmış gibi elini uzatmış. Tam parmakları suyun altına girecekken, geri çekilmiş ve iblis öfkeyle çığlık atmış.

Petyr bunu defalarca tekrarlamış ve her seferinde biraz daha geriye çekilmiş. En sonunda, iblis kaygan başını sudan çıkarmış ve kayalıklara tırmanıp ona yaklaşmış. Petyr'i yakalamak için ellerini öne uzatmış.

Avcılar hemen oklarını fırlatmışlar.

İblis kaçmaya çalışmış ama Petyr onu bileğinden yakalayıp sıkı sıkı tutmuş. İkisinin de üstüne alevli oklar yağmış.

Petyr pelerini tuttuğu ve göğsüne tekrar tekrar oklar saplandığı halde onu bırakmamış. O gün ölmüş ama iblis de onunla birlikte ölmüş. Göl kurtulmuş, köylüler korkmadan kıyısına gidebilmişler; lakin o günden sonra gölün suyu onlara eskisinden soğuk gelmiş.

Sankt Petyr okçuların koruyucu azizi olarak bilinir.

DEĞİRMENİN SANKTA YERYİN'İ

hu'nun başkenti Ahmrat Jen'de, soylu ailelerin dünyanın hiçbir şehrinde olmadığı kadar görkemli ve zarif sarayları bulvarların iki yanında diziliymiş. Her ilkbaharda, bu soylular evlerinin kapılarını varlıklı komşularına açar, patikaları şakayıklar ile şeftali tomurcuklarıyla donatır ve kimin en leziz, en süslü kremalı turtaları ikram edeceğini görmek için birbirleriyle yarışarlarmış.

Uzun zaman önce, bir soylu uzak diyarlardaki arkadaşlarını davet edip birlikte kutlama yapmalarını istemiş. Kızartılmış tatlı çöreklerle dolu sayısız masanın olduğu, şaşıaalı bir ziyafet düzenlemeyi hayal ediyormuş. Ama depolarına gittiğinde rafların neredeyse boş olduğunu, geriye sadece bir düzine misafir için hamur yapmaya yetecek bir torba un kaldığını görmüş. Lanetler okuyarak değirmencisini çağırılmış. Fakat değirmenci ona, o sene sahip olduğu tüm unu varlıklı arkadaşlarını etkilemek için kullandığını hatırlatmış. Yeteri kadar buğday olduğu halde, partiye yetiyecek sürede öğütölmesi mümkün değilmış.

Soylu adam bunu öfkeyle reddetmiş ve değirmencisini hırsızlıkla suçlamış. Değirmencinin kızı Yeryin, babasının hayatını bağışlanması için yalvarmış; Azizler ona yardım ederse, ertesi gün deponun ince öğütölmüş unla dolu olacağına söz vermiş. Soylu adam, değirmencinin hayatını bağışlamış ama Yeryin'i değirmene kilitlemiş ve kızın da babası gibi yalan söylediğinden şüphelendiği için dışarıya nöbetçiler koymuş.

Ertesi sabah şafak vaktinde, soylu adam şık giyimli arkadaşlarıyla gelmiş. Onlara, bir ziyafet sunamazsa bir infaz izleyeceklerini söylemiş. Ama deponun kapılarını açtığında, tavana kadar üst üste dizilmiş un çuvalları ve yerde yorgunluktan uyuyakalmış olan Yeryin'i görmüş.

Soylu adam onu çizmesiyle dürtmüş. "Bu kadar unu nereden buldun?" demiş. "Bir gecede öğütmüş olman mümkün değil."

"Azizler bana yardım ettiler," demiş Yeryin.

"Eminim ki tanelidir ve kullanılacak durumda değildir," demiş adam. Fakat tüm çuvallar gerçekten de en iyi ve en beyaz unla doluymuş.

Soylu adamın buna mutlu olduğunu düşünüyor olabilirsiniz ama Yeryin'in ve babasının unu bir yerden çalıp onu kandırdıklarından eminmiş. Askerleri, Yeryin'in değirmenden hiç çıkmadığını söyledikleri için, onun bir tünel kazmış olması gerektiğini düşünmüş. Adamlarından kürekler, kazmalar ve bir sürahi şarap istemiş; arkadaşlarıyla birlikte güle

oynaya yeri kazmaya başlamışlar. O kadar derin ve geniş bir çukur kazmışlar ki bir süre sonra ne onların ne de kazmalarının sesi duyulur olmuş. Değirmenci, depoları açıp kendi arkadaşlarını ve kızının arkadaşlarını un çuvallarını almaya çağırmış. Sonra, ortadan kaybolan soyluların hizmetkârları muhteşem bir ziyaret hazırlamışlar ve defalarca Yeryin'in şerefine kadeh kaldırmışlar.

Yeryin misafirperverlik azizesidir.

DALLARIN ARASINDAKİ SANKT FELIKS

Ravka'nın, birbiriyle anlaşmazlık yaşayan bir grup soylu ile askerin Kral Yarowmir'in bayrağı altında bir araya geldiği, yeni bir ülke olduğu zamanlarda, çok berbat bir kış yaşanmış. Daha önceki kış mevsimlerinden daha soğuk değilmiş ama ilkbahar, başlaması gereken zamanda başlamamış. Bulutlar, güneşin ağaçların dallarını ısıtması ve yeşillendirmesi için aralanmamış. Karlar bir türlü erimemiş. Kırılık bölgenin tamamında otlaklar çorak ve donuk kalmış.

Nasıl olduysa kapalı gri göğün altında, Tula Vadişi'ndeki koruluklar tomurcuklanmış. O ağaçlara, bir keresinde Kral Yarowmir adına savaşmak için bir şahine dönüştüğü söylenen, savaşçı bir keşiş olan Feliks isimli bir adam bakıyormuş. Vadi halkı, her gece korulukların orada görüntüler gördüklerini söylüyorlarmış. Bazıları gökte süzülen kırmızı bir günbatımı, bazıları yanan dikenli dallar, diğerleri de ateşten bir yelesi ve yere değdiğinde kıvılcımlar

saçan toynakları olan, nehirleri mavi alevlerle kaplayan siyah bir at gördüklerini söylüyorlarmış.

Sabahları kimin ne gördüğünü tartışıyorlarmış ve her öykü öncekinden daha abartılı oluyormuş. Ancak kesin olarak bildikleri şey, korulukların donmadığıymış. Ağaçlar, yeni çiçeklerle pembeye ve kırmızıya dönüşmüş. Dallar, yeni meyvelerin yeşil sert topaklarıyla kaplanırken kaybolan yıldızlar kadar beyaz olan tomurcuklarla doluyormuş.

Ravka'nın geri kalanı buz gibiyken Tula Vadisi yeşillenmiş ve hasat kaldıramayan insanlar vadinin bolluk bereketini kıskanmışlar. Ellerinde meşalelerle ve kılıçlarla vadiye gidip kutsal bir adam olarak tanınmasına rağmen Feliks'i büyücülükle suçlamışlar.

Vadi halkı soğuk aylarda karınlarını gayet güzel doyurabiliyormuş. Kolları ve bacakları güçlü, çocukları sağlıklı, çiftlik hayvanları dayanıklıymış. Meşalelerin alevlerini gördüklerinde Feliks'i korumak için birlik olabilirlermiş. Fakat korkuyla evlerine sığınmışlar ve bir tomurcuğun donarak solduğu gibi minnet duyguları da solmuş. İnsanların onlara saldıracağından korkmuşlar ve her şeyi onlara sunan adamı unutma pahasına ellerindeki bereketi kaybetmek istememişler. Böylece, yabancıların Feliks'i yakmak için bir kazığa geçirmelerine ses çıkarmamışlar.

Düşmanlar Feliks'i genç bir elma ağacının ince, dikenli gövdesine geçirmişler ve bir koyun gibi sıcak kömürlerin üstüne sarkıtıp kara büyü yaptığını itiraf etmesini istemişler.

Feliks onlara büyü yapmadığını, ona sadece doğanın yardım ettiğini söylemiş. Suçlamaları kabul etmemiş ve sadece her yanı eşit pişsin diye onu diğer tarafa çevirmelerini istemiş. Kemikleri yere serpilmiş ve artık ilgilenemediği için koruluklar donup ölmeye başlamış. O günden sonra, o topraklarda büyüyen tek ağaç, kalın dalları asla olgunlaşmayan meyvelerle dolu dikenli ağaç olmuş. Tula Vadisi halkı da herkes gibi aç kalmış ve mutsuzluğa boğulmuş.

Sankt Feliks ilkbaharda nar ve elma festivalleriyle anılır, bahçeciliğin koruyucu azizi olarak bilinir.

MANTIKLI SANKT LUKIN

Bir zamanlar, kral olmayı çok isteyen bir prens varmış. Danışmanları arasında, her zaman güzel tavsiyelerde bulunan Lukin isimli bilge bir adam bulunurmuş. Bazıları onun fazla konuştuğunu söylermiş, bazıları onu cıvıldaayan bir kuşa benzetirmiş, bazıları da Lukin konuşmak üzere hafifçe öksürdüğünde çaktırmadan kulaklarını pamukla tıkarmış.

Lukin'in konuşmalarının, genç adamların sakallarının uzayacağı, o sadede gelene dek buğdayların olgunlaşacağı kadar uzun sürdüğü doğru olsa da genellikle verdiği tavsiyeler mantıklıymış. Rakip bir prensin kaç tane askeri olduğunu ve ne zaman saldıracağını tahmin etmiş; bir senelik bir kuraklık yaşanacağını bilmiş ve mantıklı bir şekilde prene su depolamasını tavsiye etmiş; prensi ülkesine sandık sandık mücevher ve altın getiren ticari gezilere yatırım yapmaya teşvik etmiş.

Bir keresinde, komşu bir ülkenin askerleri ülkeyi istila etmek üzereyken, prens onlarla pazarlık etmesi

için Lukin'i yollamış. Lukin neden saldırmamaları gerektiğini anlatmaya başlayınca, o kadar çok konuşmuş, o kadar çok bir argümandan diğerine dur durak bilmeden geçmiş ki çok geçmeden general, sonra albayları, arkasından çavuşları derken, istilacı ordunun tüm askerleri sıkıntıdan uyuyakalmış ve ölmüş.

Prens, Lukin'in kansız zaferini ödüllendirmiş ve onun tavsiyelerini dinlemeye devam etmiş; zamanla hayalini kurduğu ve Lukin'in tahmin ettiği gibi kral olmuş.

Lukin'in yardımıyla, yeni kral ülkesini başarıyla yönetmiş, topraklarını genişletmiş ve daha da güçlenmiş. Ama hayat hep böyle sorunsuz ilerlememiş. Kralın ilk karısı, bir gece bir domuz çobanıyla kaçmış ve geride, bir taç takmak Lukin'in konuşmalarını dinlemek anlamına geliyorsa, domuzlarla ilgilenmeyi tercih ettiğini söyleyen bir nottan başka şey bırakmamış. İkinci karısı, bir gezgin sirk kumpanyasına katılmış. Üçüncü karısı, bozuk bir istiridye yemiş ve kimse bunun bir kaza olup olmadığından emin olamamış. Bu kadınların her biri krala bir erkek evlat doğurmuş.

Kral yaşlandıkça, oğullarının hepsi tahta çıkmak istediği takdirde krallığının karışacağından korkmaya başlamış. Bir vâris seçmesi gerektiğini bildiğinden, her zamanki gibi Lukin'den tavsiye istemiş.

Lukin saatlerce çeşitli etkenleri ve her seçimin yaratabileceği olası sonuçları anlattıktan sonra, nadiren yaptığı bir şey yapmış. Duraksamış.

Bu da kralın nadiren yaptığı bir şey yapmasına neden olmuş: Konuşmaya devam etmesini istemiş.

Lukin, kralın her biri öncekinden daha dikkatsiz ve açgözlü, üç tane aptal oğlu olduğunu itiraf etmiş. Hiçbiri kral olmaya layık değilmiş ve kral olurlarsa ülkelerinin başını derde sokarlarmış.

“Bana en iyi kralın kim olacağını söyleyemiyorsan, belki de kimin en kötü kral olmayacağını söyleyebilirsin,” demiş kral.

Ayın yükselip gözden kaybolduğu ve yeniden gökte belirttiği uzun tartışmalardan sonra Lukin, ortanca oğulun doğru şartlar altında, ölçülü davrandığı ve ona doğru, adil tavsiyeler verildiği takdirde en kötü kral olmayabileceğini söylemiş.

Kral, saray erkânını çağırmış ve herkesin karşısında, öldüğü zaman tahta ortanca oğlunun çıkacağını ama bir şartı olduğunu açıklamış. Oğlu kralın en yaşlı, en bilge danışmanını her zaman yanında tutacağına ve yaşlı adam ölene dek onun tavsiyelerini dinleyeceğine yemin edecekmiş. Ortanca oğlu herkesin önünde yemin etmiş ve birkaç sene sonra babası öldüğünde törenle tahta çıkmış.

Kral olarak yaptığı ilk şey, Lukin’in infaz emrini vermek olmuş. Eski kralın saraylıları Lukin’in dilinden kurtulmayı istiyorlarmış ama yeni kralın babasına verdiği sözü de hatırlıyorlarmış. Böyle bir yeminin çiğnenmesi imkânsızmış.

“Ama ben sadece Lukin’i ölene dek danışmanım olarak

yanımda tutacağıma yemin etmiştim,” demiş yeni kral. “Düşündüğümüzden daha erken ölecek, o kadar.”

Saraylılar bu sayede yeminin bozulmayacağına kanaat getirmişler. Hatta bazıları yeni kralın zekâsına hayran olmuş. Belki de yeni kralın bir danışmana bile ihtiyacı olmadığını düşünmüşler.

Lukin infaz alanına götürülmüş, dizlerinin üstüne çöküp dua etmeye başlamış ve ölmeden önceki anlarında bile sessiz kalmayı başaramamış. Cellat baltasını kaldırmış ve tek bir darbeye Lukin’in başını gövdesinden ayırmış. Baş küt diye yere düşüp yana yuvarlanmış. Orada toplanan saraylılar, bilge bir adamın ölümüne tezahürat etmemeleri gerektiğini bildikleri halde, felaket tahminleri, geyik etinin en iyi nasıl hazırlanması gerektiği ya da büyük Vandelor depremine yönelik incelemelerle ilgili konuşmaları artık duymayacakları bu ani, muhteşem sessizliğe derin bir oh çekmişler.

Pencerenin dışında bir kuş ötmüş. Şatonun uzak bir köşesinde bir kadın gülmüş. Genç kral gülümsemiş.

Sonra, biri sessizliği bölmüş.

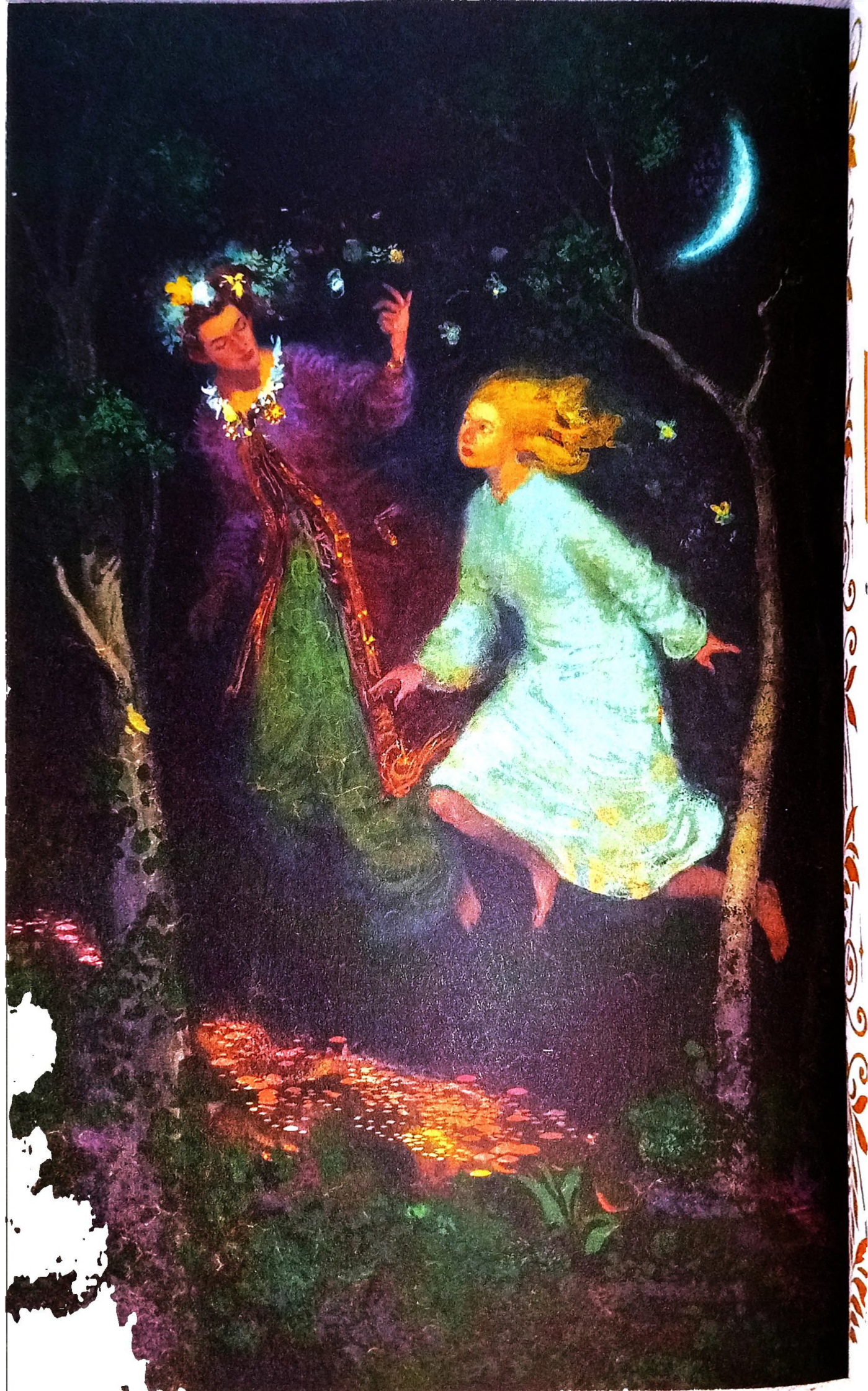
Lukin’in başı toz toprak içinde kaldığı yerdeymiş ama gözleri hâlâ açılmış ve birden dudakları kıpırdamaya başlamış. İnsanın başının gövdesinden ayrılması çok yeni bir deneyimmiş ve Lukin büyük bir keyifle bu deneyimin akla getirdiği birçok güzel dersten söz etmeye başlamış.

Yeni kral ya yeminine bağlı kalacakmış ya da tahttan inmek zorundaymış. Lukin’in başı altın bir tepsiye yerleştiril-

miş ve yeni krala tahtta kaldığı sürenin sonuna kadar tavsiyeler vermiş. Çok uzun, adil ve berbat bir dönem olmuş.

Sankt Lukin politikacıların koruyucu azizidir.

SANKTA MAGDA

Ravka pek çok kötü sene geçirmiş. O sıkıntılı senelerden birinde ekinler kurumuş, büyükbaş hayvanlar ölmüş ve insanlar açlıkla karşı karşıya kalmışlar. O karanlık zamanlarda sık sık olduğu gibi, bir kadın cadı olmakla ve köyünün bu felaketleri yaşamasına yol açmakla suçlanmış.

Bu kadının ismi Magda imiş. Uzun zamandır köyünün sınırında yaşıyor, insanlara her tür şifalar ve iksirler öneriyor, bebekleri doğurtuyor ve karınları boş olan anneler bebeklerini emziremediğinde onlara yulaf lapaları yedirip iksirler içiriyormuş. Magda hiç evlenmemiş, onu koruyabilecek bir ailesi yokmuş. Evi de köyün en güçlü liderlerinden bazılarının el koyduğu çok güzel bir arazideymiş. O yüzden, bu adamlardan birinin karısı, kemikli parmaklarından birini ona doğrultup köyün iyi ve adaletli insanlarını sıkıntıya sokmak için iblislerini kullanmakla suçlandığında... Magda buna hiç şaşırmamış.

Magda yakılan meşalelerin kokusunu hissetmeyi beklememiş. Adamlar kapısını kırıp evine girme-

den önce davranmış; uzun zamandır ilaçlarını yapmak için kullandığı şifalı otları ve bitkileri topladığı, tüm avcılardan daha iyi bildiği ormana kaçmış.

Köyün liderleri köylerini bir cadıdan kurtardıkları için birbirlerini tebrik etmişler ve insanlar sıkıntılarının sona erdiğinden emin bir şekilde rahat rahat başlarını yastıklarına koymuşlar. Ama ilkbaharda yağmur yağmamış ve sonbaharın başlarında don olmuş; geri kalan büyükbaş hayvanlar ve koyunlar otlanacak bir yer bulamadığı için hastalanıp ölmüş. Bebekler –bazılarını Madga’nın doğurttuğu bebekler– açlıktan beşiklerinde ağlamışlar ve anneleri onların çektiği acıyı dindirmek için bebeklerini boğmuşlar.

Köy giderek çileden çıkmaya, halk çaresizliğe kapılmaya başlamış. Bir diğer korkunç kış başladığında insanlar şüpheye kapılmışlar. *Belki de Magda aramızdaki tek cadı değildir,* diye düşünmeye başlamışlar. İki kız kardeşi, diğer dünyadan yaratıklarla kötü niyetli anlaşmalar yapmakla suçlamışlar: nehrin dibinde yaşayan soğuk kadın ve kapıların arkasında cirit atan gölge adam.

Kız kardeşler, karanlık ormana kaçacak cesareti bulamayınca kendi evlerine sığınmışlar. “Babamız bizi mutlaka korur,” diye fısıldamışlar dar yataklarında tir tir titrerken. “Ağabeylerimiz bizi mutlaka korurlar.”

Ama evden kaçmasınlar diye ağabeyleri onların ayakka-bılarını, babaları da paltolarını çalmış.

Kız kardeşler dizlerinin üstüne çöküp birisinin onlara yardım etmesi için Azizlere yalvarmışlar ve pencerelerinde biri belirdiğinde çok şaşırılmışlar. Bu kişi Magda'yymış ama kasabadan kaçtığı zamankinden çok daha genç görünüyormuş.

“Gelin,” demiş Magda. “Hemen benimle gelin ve özgür kadınlar olarak yaşayın.”

“Ama kış devam ediyor,” demiş büyük kız kardeş. “Yalınayak, üstümüzde geceliklerimizle ormana kaçmamızı ve soğuktan donarak ölmemizi mi istiyorsun? Sen iblislerin dostusun ve lanetli bir kadınsın. Nehrin dibine geri dön, pis cadı!”

Ancak küçük kız kardeş kurtuluşun bazen fedakârlıkla geldiğini biliyormuş. Magda'nın Azizlerden mesaj getirdiğini anlamış. Ablasına onunla gelmesi için yalvarmış ama ablası gelmek istemeyince genç kız tek başına pencereden kaçmış. Karanlıkta Magda'nın peşinden gitmiş.

Ormanın zemini nemli ve sertmiş, dallar ile taşlar kızın çıplak ayaklarını yara bere içinde bırakmış. Rüzgâr geceliğinin içine işlemiş ve genç kız ağlamaya başlamış.

Magda nihayet onunla konuşmuş. “Ağlıyorsun ve ayakların kanıyor. Tenin soğuktan morarmış. Geri dönmek istiyor musun?”

Kız başını sallamış. “Ağaçların yanında özgür bir kadın olarak ormanda öleceğim. Diri diri yakılmaktan daha iyidir.”

Genç kız bunları söyler söylemez, havalandığını ve ayak-

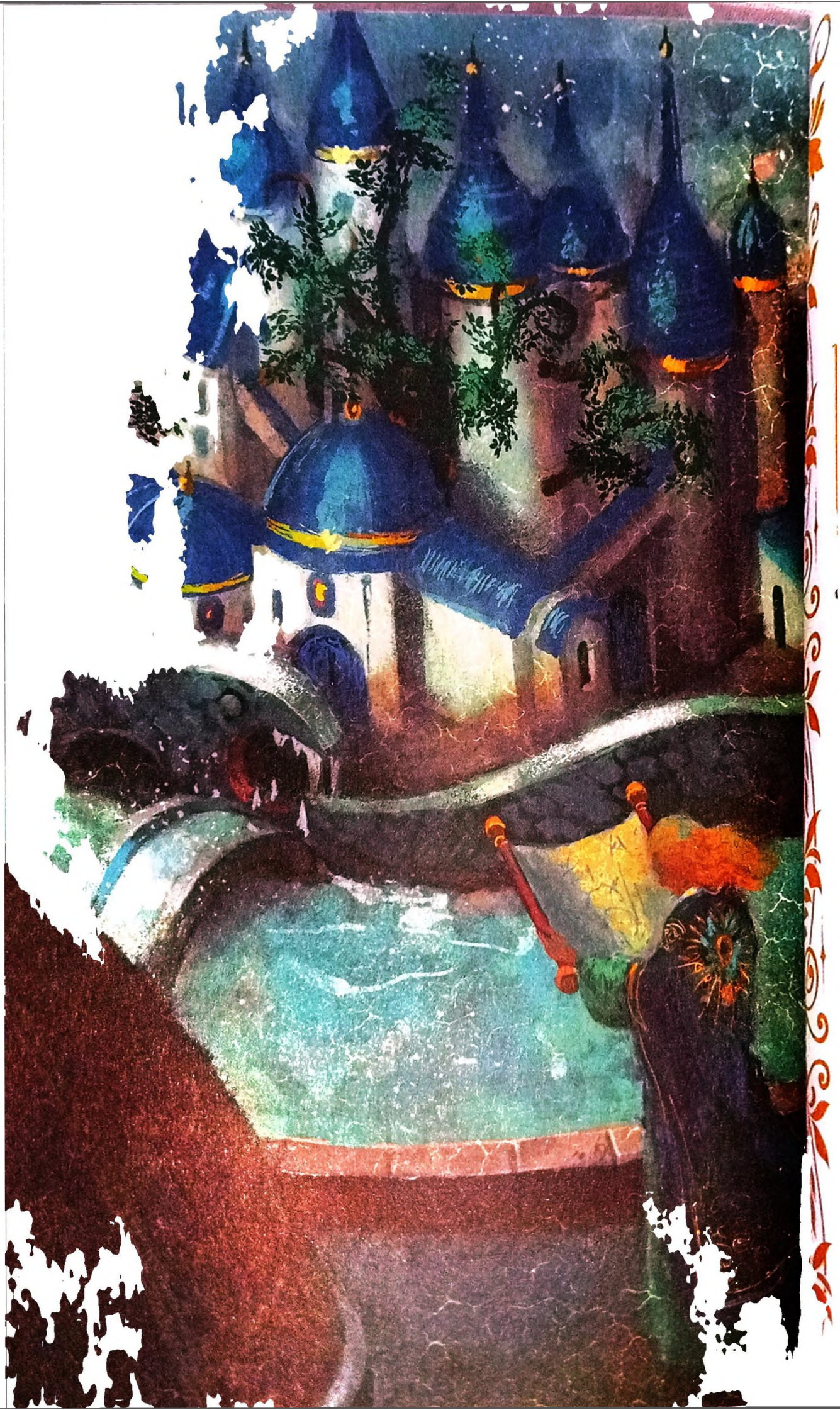
ları yere değmeden hızla ilerlemeye başladığını hissetmiş. Gözlerini üç kere bile kırpmadan kendisini şöminesi yanan bir kulübede, kürklere sarınmış, karşısında bir kazan çorbayla bulmuş. Etrafta şöminenin kömürlerini karıştıran, şifalı otlar kurutan, ay ışığı altında bahçedeki bitkilerle ilgilenen kadınlar varmış. Senenin o vaktinde çiçeklerin tomurcuklanmasının imkânsız olduğu bir bahçeymiş.

Kız kurtulduğunu anlamış. Şükran duası etmiş ve çorbasını içmiş.

Ablasına gelince, ertesi sabah onları cadılıkla suçlayan adamlar evine gelmişler ve kızın ne babası ne de ağabeyleri kapıyı kilitlemişler. Kız onlara pencereden içeri girip kız kardeşini kaçıran bir cadı olduğunu söylemiş. Masum ve adil bir kız olduğunu söylemiş ama onu yine de kazığa bağlayıp diri diri yakmışlar.

Babası ve ağabeyleri, Magda ile genç kızı bulabilmek için ormana gitmişler. Hava karardığında taze ekmek, ateşte pişen et ve şarapta pişirilen incir kokuları hissetmişler. Kokular onları çılgına çevirmiş, ormanın daha da derinliklerine ilerlemişler ve o günden sonra onları bir daha gören ya da duyan olmamış. O ormanda bir avcı da aynı sonla karşılaşmış olabilir.

Kaç kız infaz edilirse edilsin, köy halkı açlık çekmeye devam etmiş. Ama Magda'ya dua eden kızlar, çoğu zaman kendilerini ayakları yerden kesilmiş bir halde ormanın derinliklerine doğru giderken bulmuşlar. Magda hem terk edilmiş kadınların hem de fırıncıların koruyucu azizesi olarak

SANKT EGMOND

Egmond küçüklüğünden beri resim yapmakta ve bir şeyler inşa etmekte yetenekliymiş. Köyündeki kilisenin kulesi yana eğilmeye başladığında, altındaki temeli sağlamlaştırmanın bir yolunu bulmuş. Ertesi sabah, kulenin yanında devasa bir dişbudak ağacının çıktığını görmüşler ve Egmond'un Azizler tarafından kutsandığı anlaşılmış; ancak Djel'e ibadet edenler, ağacın ve Egmond'un onlardan olduğunu iddia ederler.

Egmond asla paslanmayan metaller yaratabiliyor, asla eğilmeyen çiviler yapabiliyor ve taşlara muhteşem şekiller verebiliyormuş: kalın kirişleri taşıyabilen ince sütunlar, havada asılı duruyormuş gibi gözüken pürüzsüz daireler, hırlayacakmış ya da kaçacakmış gibi ince ayrıntılarla süslü büyülü hayvan heykelleri yapıyormuş. Varlıklı insanlar ve soylular, ev inşa ettirmek için onu çağırıyorlarmış; ama sonuçlar hep dilediklerinden farklı oluyormuş.

Biri komşusununkinden en az üç buçuk metre daha yüksek, iki misli daha çok odası olan üç katlı

bir kış sarayı istiyormuş ve Egmond yüz odalı, bir gemiyi parçalayan kalın dokunaçlı kolları olan bir deniz canavarını andıran bir ev inşa ediyormuş.

Bir tahıl ambarı yerine, inanılmaz değerli taşlarla süslü taş dalları olan bir kule inşa ediyormuş.

Sade, dikdörtgen biçimli bir okul yerine, her öğrencinin dışarı baktığında etrafın çok uzaklardaki yabancı bir diyar gibi görünmesini sağlayan pencerelere sahip cam bir küre yapıyormuş.

En sonunda, Egmond'un öfkeli müşterilerinden birinin canına tak etmiş. İnşa edilmesi için para ödediği muhteşem yazlık ev yerine, içi boş ağaçlar gibi gözüken evlerden oluşan bir korulukla karşılaşınca –her biri dağılmayan bir pus duvarının arkasına gizlenmiş durumdaymış– Egmond'u sahtekârlıkla suçlamış. Egmond, Djerholm'ün yüksek yamaçlarının tepesindeki sarayın zindanlarına atılmış.

Sarayda kalmak gerektiğinde zindanlar pek de kötü değilmiş. Hücreler soğuk ve nemliymiş; ancak yukarıdaki odaların duvar çatlaklarından içeri esen sert rüzgârdan korunuyormuş. Fjerda kıyısının acımasız fırtınaları başladığında, prensler ve prensesler, krallar ve kraliçeler sürekli yanmasını sağlayamadıkları ateşlerin karşısına sığınmışlar. Fırtınalar hiç soluk aldirmazmış; asla yorulmayan yaratıklar gibi uğuldadıkça uğuldarlarmış. Sarayın gözcü kulesi devrilmiş. Çatılardan sular akmış, kraliyet odalarında su birikintileri oluşturmuş ve kraliçe kalktığında tacının koridorda, suların arasında süzüldüğünü görmüş.

Kraliyet ailesi saraya mühendisler ve mimarlar getirtmişler ama hepsi aynı şeyi söylemiş: Bu saray lanetli. Yüksek yamaçları terk edin ve başkenti değiştirin.

Hringkälla gecesinde, içki içen ve dans eden insanlarla dolu olması gereken salonlar neredeyse bomboşmuş. Kaçabilen bütün saraylılar kaçmışlar ve aşağıdaki kasabalara sığınmışlar. Davet edilmiş tüm davetliler üzülererek bu daveti geri çevirmişler. Rüzgâr denizden esiyor, annesinin memesinden koparılan bir bebek gibi bağıırıyormuş ve sarayın duvarları iki yana sallanıyormuş.

“Bizi kurtaracak biri yok mu?” diye bağırmış kral. “Kimse bize yardım etmeyecek mi?” diye ağlamış kraliçe.

Egmond aşağıdaki zindanlarda ellerinden birini yağmur sularının oluşturduğu bir birikintiye sokmuş, diğer elini de duvara yaslamış; duvarda minnacık bir kök çıkmış ve çatlakların arasında ilerlemeye başlamış. Büyük bir gümbürtü kopmuş ve bir an için tüm saray parçalanacak gibi olmuş. Derken, karanlıkta son bir gümbürtü duyulmuş ve yerden sarayın tam ortasına kadar devasa bir dişbudak ağacı yükselmiş.

Etrafa sessizlik çökmüş. Derin bir sessizlik. Rüzgâr dinmiş. Artık çatıdan yağmur suları akıyormuş. Dişbudak ağacının kökleri zemini olduğu gibi kaplamış, taşların arasındaki çatlakları doldurmuş ve duvarları sarmış. Kabuğu beyazmış ve yeni yağmış karlar gibi parıldıyormuş.

Bir nöbetçi, Egmond’un zindanlarda yaptıklarını görmüş ve onu kral ile kraliçenin huzuruna çıkarmış.

“Sarayımızı kurtaran genç sen misin?” diye sormuş kral.

“Evet,” demiş Egmond. “Bana izin verirseniz, size sonsuza dek ayakta kalacak, asla zarar görmeyecek muhteşem bir saray inşa edebilirim.”

“Bunu yaparsan seni ödüllendiririm,” demiş kral. “Ama bunu başaramazsan, bir hırsız ve sahtekâr olarak infaz edilirsin.”

Egmond’un inşa ettiği sarayın eşi benzeri yokmuş. Yüksek kulelerini taştan yapılmış bir yılan koruyormuş. Cam köprüsü ve suların üstünde süzülen buzlardan oluşan bir hendeği, gümüş bir saat kulesi ve ortasında kutsal dişbudak ağacı varmış. O zamandan beri, Buz Sarayı ayakta ve duvarlarını hiçbir ordu aşamamış.

Sankt Egmond mimarların koruyucu azizi olarak bilinir.

B

iste
po
da
çıl
ka

m
k
y
ç
i

ZİNCİRLİ SANKT İLYA

Bir çiftçi köyünün sınırında yaşayan yetenekli bir şifacı ve mucit varmış. İlyâ bir münzeviymiş ve atölyesinde vakit geçirip tek başına olmaktan mutluymuş ama şifalı bir içecek hazırlaması ya da tarla sürülmesine yardım etmesi istendiğinde bunları yaparmış. Kuruttuğu hayvan postlarını ya da derilerini sadece yiyecek karşılığında değiş tokuş etmek için köye geldiğinde ortaya çıkarmış. Bu gibi nadir durumlarda, genellikle deri kaplı eski bir deftere çılgınlar gibi notlar almış.

Bir keresinde bir adam ona, “O sayfalara ne gibi muhteşem sırlar yazıyorsun?” diye sormuş. Ama İlyâ kaşlarını çatıp deneylerine geri dönmeye can atarak yoluna devam etmiş. Atölyesinde neyi başarmaya çalıştığını kimse bilmiyormuş; birçok kişi, onun hırs noktasını aştığını ve aklını yitirdiğini düşünüyormuş.

Derken, kitaplarına ve iksirlerine daldığı bir gün, İlyâ evinin ilerisindeki tarlalarda birisinin çığlık attığını duymuş. O korkunç sese doğru gidince, bir çiftçiyle karısının küçük oğullarının başında ağladıkla-

rını görmüş. Bir sabanın keskin kısmı çocuğu hemen hemen ikiye ayırmış ve kanları toprağa sızıp vücudunun etrafında kırmızı bir hale oluşturmuş. Gözleri gri ve donukmuş; çocuk nefes alıp vermiyormuş. Kimsenin sağ kalmasının mümkün olmadığı ağır bir yara almış.

Ama İly'a yere çömelmiş, başını eğmiş ve ellerini ölmüş olması gereken çocuğun cesedinin üstüne koymuş. Herkesin hayret dolu bakışları altında, çocuğun yarası kapanmış. Birkaç saniye sonra da gözlerinin donuk rengi düzelmiş. Gözlerini kırpmış. Göğsü inip kalkmaya başlamış; önce kesik kesik nefes alırken, yavaş yavaş düzenli bir şekilde nefes alıp vermeye başlamış. Doğrulmuş, gülmüş ve annesiyle babasına sarılmak için onlara seslenmiş.

Ancak çocuğun annesiyle babası yanına gitmemişler. Ne kadar ciddi yaralandığını görmüşler. Gözlerinin önünde öldüğünü görmüşler. Gülümseyen ve onlara sarılmak için kollarını iki yana açmış olan şey her ne ise oğulları değil diye düşünmüşler.

Annenin çığlıklarını duyunca koşarak yanlarına gelen insanlar, nefes almaması gereken çocuğa ve nasıl becerdiyse çocuğun ciğerlerini havayla dolduran genç adama bakmışlar. Ölen birisini canlandırmak doğal değilmiş. Hepsi karıları, çocukları ve yakınları acı çekerken İly'a neredeydi diye düşünmüşler. Yana'nın bebeği mosmor ve buz gibi doğduğunda bu muhteşem şifacı neredeydi? Ya da birkaç sene önce ateş hastalığı köyü kasıp kavurduğunda neredeydi?

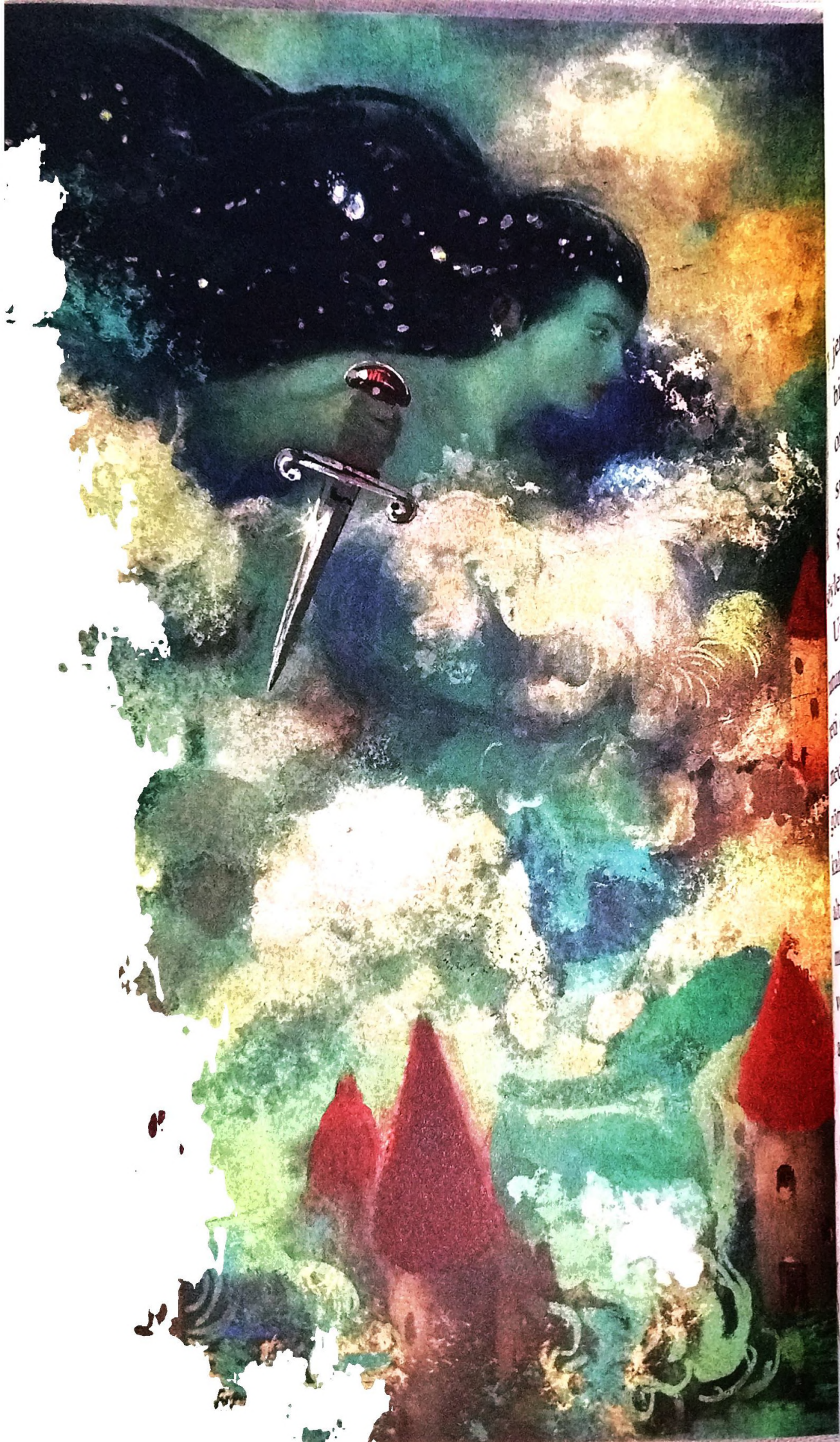
Baba Lera gün geçtikçe solup sararırken ve tespihini çeken bir kemik yığınının dönüşene dek gelmeyen bir ölümün gelmesi için dua ederken neredeydi?

Ilya'yı yakaladıkları gibi ağır zincire vurmuşlar, kol ve ayak bileklerine prangalar takmışlar. Onu nehre bakan, suların tırtıklı kayaların etrafında köpükler oluşturduğu köprüye sürüklemişler ve Ilya'yı suya atmışlar. Cesedinin hiç bozulmamış bir şekilde, kilometrelerce ötede, kumlu bir kıyıya vurduğu ve tam üç ay boyunca başında nöbet tutan beyaz bir geyik olduğu duyulmuş.

Ilya'nın dirilttiği çocuk köyde dolaşp annesiyle babasını aramış, herkese ona yatacak bir yer vermeleri için yalvarmış. Tüm kapılar yüzüne kapanınca, hâlâ ağlama seslerinin duyulduğu ormana bırakılmış.

Sankt Ilya sıra dışı şifaların koruyucu azizi olarak bilinir.

...jarda
...bir pı
...onlar
...suna
...sı ol
...yemiş
...Ursul
...mur
...olar
...eden
...günüm
...lababa
...alma
...muşla
...ve or
...alma
...F
...digi
...gal
...ins
...ger

DALGALARIN SANKTA URSULA'SI

Fjerda'nın kuzey bölgesinde, Ursula isimli genç bir prenses, Azizlere ibadet etmeye ve her gün onlara dua etmeye başlamış. Djel'in dişbudak sunağının karşısına diz çökenler, bunun yasadışı olduğunu ve bundan vazgeçmesi gerektiğini söylemişler.

Ursula, Azizlerden vazgeçmemiş. Onun bu ısrarcı tutumunu bir iblis tarafından ele geçirilmesinin işareti olarak yorumlayan ailesi, kızlarının ruhuna hükmeden kötülüğü kovmak için onu hemen kumsala götürmüş. Orada, mırıldanarak Djel'e dualar eden kalabalığın ve sığ suların arasında, Ursula'yı suyun altına batırmışlar ve dişbudak dallarıyla suya vurmuşlar. Ama onu ne kadar dalgaların altına batırsalar ve orada tutsalar da Ursula boğulmamış ya da nefes almaya çalışmamış.

Fjerdalılar bunu tekinsiz bir gücün kızı ele geçirdiğinin işareti olarak yorumlamışlar. Onun artık doğal bir insan değil, yarı balık olduğunu ve gerçekten insan olup olmadığını görmek için ikiye bölünmesi gerektiğini söylemişler.

Kumsala bir bıçak getirilmiş ve bir Djel rahibine verilmiş; ancak rahip, bıçağı kınından çıkarmadan önce Ursula'ya inancından vazgeçmesi ve yeniden Kuyu'yu şerefletirmesi için yalvarmış. Ursula kabul etmemiş.

Onu ikiye ayırmaya ve bir insan değil, pullu pis bir yaratık olduğunu kanıtlamaya hazırlanan rahip, bıçağın keskin tarafını prensesin boğazına dayamış. Tam o sırada, şehrin gözcü kulesinde bir çığlık yankılanmış. Kumsala toplanan kalabalık denize bakmış ve şehre yaklaşan dev gibi bir dalga görmüş. Dalga öylesine geniş ve yüksekmiş ki güneşi bile örtmüştü. Dönüp kaçmaya çalışmışlar ama başaramamışlar.

Dev dalga şehri bir anda yutmuş. Tam rahibin elindeki bıçak Ursula'yı ikiye ayırmak üzereyken, dalgalar kumsala çarpmış ve o bölgeyi Fjerda'nın kuzey kıyısından ayırıp kırık kalp anlamına gelen Kenst Hjerte adalarını oluşturmuş. İnancına bağlı kalmaktan vazgeçmeyen Ursula hayatta kalmış, sadece gelgit havuzlarından topladığı midyeleri ve istiridyeleri yiyerek, tuzlu deniz suyu içerek uzun seneler yaşamış.

Yaşadığı adaya, denizcilerin karılarının hâlâ denizde kaybolanların koruyucu azizesi Ursula'ya dua ettikleri ufak bir kilise inşa edilmiş.

Oraya onun için balık biçimli ekmekler bırakıyorlar ve sevgililerinin bir an önce dönmesini diliyorlar. Giderken ceplerinde kemik parçaları ya da deniz incileri buluyorlar ama kimse bunun iyiye mi kötüye mi işaret olduğunu bilmiyor.

on
ka
rin
lal
B
bir
soyl
can
yük
gim;
postle
K.
Kral
m
ve
kas
va
ke
ik
d

SANKT MATTHEUS

Donmuş toprakların sınırında, bir canavar bir kasabada terör estiriyormuş. Çocuklar annele-
rinin gözleri önünde kaçırılıyor, erkekler tarla-
larda katlediliyormuş.

Bazıları canavarın bir ayı olduğunu, bazıları da bir kurt sürüsü olduğunu söylüyormuş. Diğerle-
ri soylu bir kadının canlı hayvan koleksiyonundan kaçan bir kaplan olduğunu söylüyormuş. Kasabanın büyükleri bir ödül koymuşlar, birçok avcı ormana gitmiş ama hiçbiri onu yakaladığını kanıtlayacak bir postla dönememiş ve çoğu hiç geri dönememiş.

Kasabalılar krala mektup yazıp yardım istemişler. Kral en iyi avcısını, Dag Ivar isimli dev gibi bir adamı yollamış. Ivar ile adamları arabalarla, kılıçlarıyla ve arbaletleriyle büyük bir kfile halinde gelmişler, kasabanın en güzel malikânesine yerleşmişler. Canavarı yakalayacaklarına ve kış sona ermeden postunu krala yollayacaklarına yemin etmişler.

Ama ormana yaptıkları ilk ziyaret ve arkasından ikinci ve üçüncü ziyaretleri sonuç vermemiş. Kurdukları tuzaklar hiç bozulmamış. Ortadan kaybolan

izleri takip etmişler ve saatlerce daireler çizmişler.

Ivar bu duruma gülmüş. Canavar onlara meydan okuyorsa, ona karşılık vereceklerini söylemiş. Canavarın yalnız seyahat eden kadınlara saldırdığı bilindiğinden, avcılar kadın kılığına girmişler. Canavarı son kurbanlarının hâlâ soğumamış olan cesetleriyle kendilerine çekmeye çalışmışlar. Ağaçlara domuz kanı sürmüşler.

Aradan günler geçtiği halde yeni bir olay olmamış. Bu arada, genç bir kız kümeden yumurta almaya gittiğinde paramparça edilmiş ve uzuvları bir kan birikintisinin içinde, tavuk tüylerinin arasında bulunmuş. Üç öğrenci okuldan eve dönerken ortadan kaybolmuş: Bir anda sırta kadem basmışlar ve geride çığlıklarının yankısından başka bir şey kalmamış.

Çok geçmeden, kasabalılar muhteşem avcıyla alay etmeye başlamışlar. Şık kürklerinin ve kadife pelerinin ucuz taklitlerini giyip kaldığı malikânenin önüne gidiyorlar, sabahın erken saatlerinde uluyorlarmış.

İnsanların tacizlerinden usanan Dag Ivar krala bir mektup yazmış. Bu insanların kâfir olduklarını, kralın ilgisini hak etmediklerini, şeytani davranışları yüzünden onları öldüren canavara layık olduklarını söylemiş. Ama kraldan bir yanıt alamamış. Bir sonraki posta arabasıyla kutsal bir adam, Mattheus isimli bir keşiş gelmiş.

“Gidip kurtlarla konuşacağım,” demiş Dag Ivar’a ve ormana gitmiş.

Avcı kahkahalarla gülmüş ve ona muhteşem bir cenaze

töreni düzenleyeceğine söz vermiş; tabii cesedinden geriye kalanları bulabilirlerse. Mattheus korkmuyormuş. Azizlerin yanında olduğunu biliyormuş.

Keşiş ormana gireli bir saat geçmeden, ağaçların arasında hareket eden gri bir şekil görmüş. Sarı gözleri karanlıkta parıldayan donuk renkli ayları andıran kurt, daireler çizerek ona yaklaşmaya başlamış. Mattheus korkup kaçmamış. Çantasına koyduğu eti, tuzu ve balıkları kendi eliyle kurda vermiş.

Mattheus o kadar kutsal bir keşiş olmasaydı, kim bilir neler olurdu. Ama iyi bir adam olduğu ve Azizler tarafından çok sevildiği için, kurt ona yaklaşmış, onu bir anda mideye indirmemiş. Sunulan yiyecekler zehirli olabilir diye önce dikkatle eti koklamış ve en sonunda Mattheus'un elinden eti yemiş. Bir süre birlikte oturmuşlar, Mattheus onu doyurmuş ve yolculuğundan söz etmiş.

Aradan uzunca bir süre geçtikten sonra, "Kasabadan bir sürü insanı yedin, şimdi seni avlayıp öldürmek istiyorlar," demiş.

"Denesinler de neler olacağını görsünler," demiş kurt.

"Kurt avcısının, itibarını kurtarmak için ormanı ateşe vereceğinden korkuyorum."

"Ne yapabilirim ki?" demiş kurt. "Çocuklarımı da doyurmam gerek."

Mattheus buna bir yanıt veremediği için, elinden ne geli-

yorsa onu yapmış. Her gün dua ede ede, elinde yiyeceklerle ormana gitmiş ve her gün kurtla ve sonra da yavrularıyla birlikte vakit geçirmiş.

Karınları doyan kurtlar, bir daha kimseyi yememişler. Kasabalılar tarlalarını sürebilmişler ve çocuklar korkmadan ormanın yakınlarında oynayabilmişler.

Ancak kurt avcısı Dag Ivar insanların alaylarına maruz kalmadan sokağa çıkamaz olmuş. Bağırıp çağırmış, alaycı sözlere ve yuhalamalara dayanamayacağı noktaya gelince de Mattheus'u aşağılamak için doğruca kasaba meydanına gitmiş. Kutsal adamın canavarlarla birlik olduğunu ve onları kasabaya çektiğini söylemiş.

Kasabanın iyi insanları, kurt avcısının şık kadife pelerini ateşe vermişler ve onu kovalayarak kasabadan atmışlar. Mattheus, kurt yavruları büyüyene dek onları ziyaret etmiş. Onları çağırdığında geliyorlar, ayaklarının dibine yatıyorlar ve öyküler anlattığında kuyruklarını sallıyorlarmış. Yavrular böylelikle evcilleşmiş, büyükannelerinin bir zamanlar terör estirdiği kasabada evleri ve ocakları korumaya başlamışlar.

Bu kurtlar ilk köpeklerdi ve Sankt Mattheus bu yüzden hayvanları seven, onlara bakan insanların koruyucu azizidir.

SANKT DIMITRI

Dimitri bir kralın oğluymuş ama bu durumdan mutlu değilmiş. Çocukluğundan beri sadece Azizlerin eserlerini okumak ve devlet işleriyle uğraşmak yerine kutsal kitapları incelemek istiyormuş.

Tahta geçecek bir hükümdar olarak sorumluluklarını üstlenme ve bir eş bulma vakti geldiğinde, annesiyle babasından af dilemiş ve evlenmeye ya da tahta geçmeye niyeti olmadığını söylemiş. Dindar ve dua ederek geçireceği bir hayat için canını bile verebileceğini söylemiş.

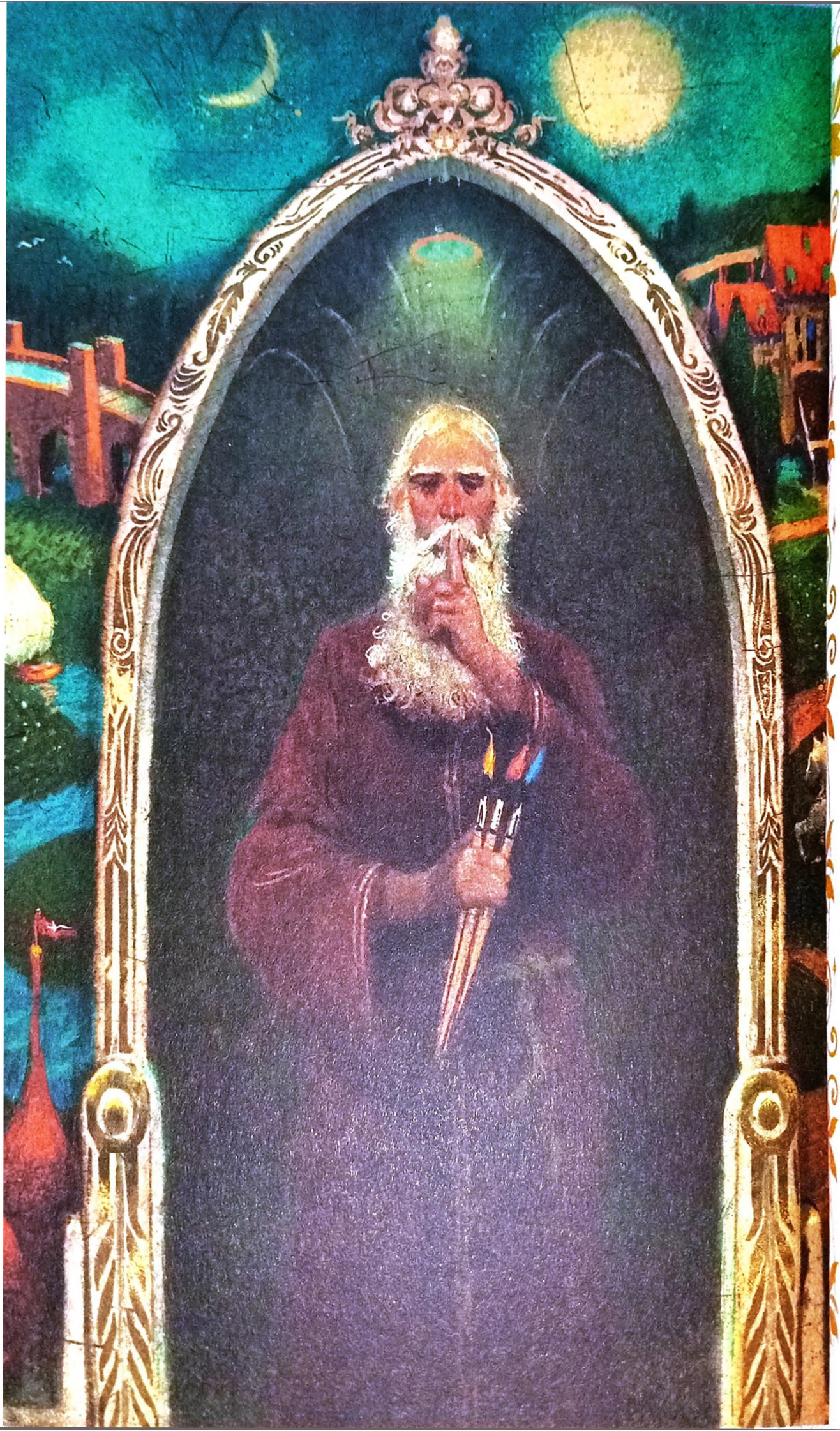
Kralın başka vârisi olmadığından, karısıyla birlikte kâh sevgiyle kâh acımasızca oğullarını ikna etmeye çalışmışlar. Dimitri her zamanki gibi argümanlarına ve saldırılarına o sakin tavrıyla karşılık vermiş. Evlenmeyecekmış. Bir taç takmayacakmış. Sadece seçtiği hayatı yaşamakta ısrarcıymış:

Çileden çıkan kral ve kraliçe, oğullarının bir kuleye kapatılmasını emretmişler, evlenmeye razı gelene ve olması gerektiği gibi prens olana dek ona yiyecek

vermeyeceklerine yemin etmişler. Kraliçe her gün kulenin kapısını çalıyormuş ve Dimitri her gün aşağı inmeyeceğini söylüyormuş. Kraliçe ona tatlılar ve çocukken sevdiği lezziz yemekleri, uzak diyarlardan getirtilen baharatlarla rost edilmiş etler getirmeyi öneriyormuş ama Dimitri her seferinde inançtan başka bir besine ihtiyacı olmadığını söylüyormuş.

Bu durum bir sene böyle devam etmiş. Kraliçe ve kral hizmetkârlarının ona gizli gizli yemek götürdüklerinden emin oldukları için, kapının kilitlenmesini ve kulenin penceresinin altına muhafızlar yerleştirilmesini emretmişler. İçeri kimse girip çıkmadığı halde, Dimitri dışarı çıkmayı reddetmiş. En sonunda, kraliçe oğlunu görmek için kapının açılmasını emretmiş. Muhafızlar kapıyı kırdıklarında, Dimitri'nin masasında oturan bir iskeletle karşılaşmışlar. İskelet neşeyle kraliçeye elini sallamış ve onunla dua etmesi için kadını içeri davet etmiş. Kraliçe, kral ve hizmetkârlarıyla çılgınlık atarak kuleden kaçmış.

Âlimlerin koruyucu azizi Sankt Dimitri hâlâ orada dua ediyor olabilir.

YANLIŞ ANLAŞILAN SANKT GERASIM

Beşış Gerasim, genç yaşta sessizlik yemini etmiş ve bu yeminine tek kelime etmeden elli sene bağlı kalmış. Yetmiş yaşına geldiğinde, kardeş keşişlerine veda etmiş ve hayatı boyunca yaşamış olduğu manastırdan ayrılmış. Gerçek Deniz'i aşip kutsal topraklara gitmiş, pek çok garip yer ve sıra dışı olay görmüş.

Ülkesine geri döndüğünde, manastırın bulunduğu toprakların sahibi dük onu çağırılmış ve saray erkânına yolculukları ile gördüğü sıra dışı şeyleri anlatmasını istemiş. Ama Gerasim yeminini bozmamış.

Dük ile karısı buna kızmışlar ve Gerasim'e konuşması için yalvaran, aksi takdirde manastırın toprak sahibinin iyi niyetini suistimal edeceğini ve keşişlerin evlerini kaybedebileceklerini söyleyen başkeşişi çağırılmışlar. Başkeşiş, Azizlerin yeminini bozmasını bağışlayacağından emin olduğunu söylemiş.

Ama Gerasim on beş yaşından beri konuşmuyormuş. Başkeşişten çok daha uzun süre önce manastıra girmiş ve dilini nasıl kullanacağını seneler önce

unutmuş. Buna rağmen, kardeşlerinin manastırı kaybetmesini istememiş. Boyalar ve fırçalar getirilmesi istemiş, dükün sarayının büyük salonunda, yerden tavana kadar bütün duvarları kaplayan bir duvar resmi yapmış. Resimde Novyi Zem'in çayırıları ve iskeleleri, Kerch'ün kalabalık limanları ve Gezinen Ada'nın pusları ve kayalık kıyıları varmış.

Her türde ve boyutta yaratıklar, yabancı meyveler vermiş ağaçlarla dolu koruluklar, çeşit çeşit kıyafetlere ve mücevhelerle bürünmüş erkekler ile kadınlar, resmin en uç köşesinde de dükün muhteşem sarayı varmış. Gerasim kendisini dük ile düşesin karşısında dururken çizmiş; hem soylu adamı hem de güzel karısını altın rengi giysiler içinde resmetmiş.

Azizlerin eline yön gösterdiği belliymiş çünkü hiçbir insanın o kadar güzel bir resim çizmeyeceği söylenmiş. Renkler üstlerine günışığı vurmuş gibi parıldıyormuş ve resimdeki bulutlar gökte hareket ediyormuş gibi gözüküyormuş.

Ama sonuç olarak, dük ile düşes ne kadar güzel resmedildiklerini umursamamışlar ve Gerasim'in infaz edilmesini emretmişler. Gerasim tek kelime etmeden, hayatını bağışlamaları için bile yalvaramadan ölmüş.

Keşişlere evlerini terk etmeleri emredilmiş ve manastır yıkılmış; taşları dükün sarayına yeni bir kanat inşa etmek için kullanılmış. On sene sonra, dük muhteşem bir yemek daveti verirken deprem olmuş. Gerasim'in resim yaptığı duvar dışında, ne eski saray ne de yeni kanat zarar görmüş;

tek bir taş bile sallanmamış. Resmin olduğu duvar yıkılmış; dük, düşes ve konukları keşişin muhteşem resminin altında gömülü kalmışlar.

Gerasim ressamların koruyucu azizi olarak bilinir.

B

kış
yen
kilo
lar
üz
de

ç

ç

ç

KARANLIKLAR DİYARI'NIN SANKTA ALINA'SI

Bir kontes, kocasını Ravka'nın girdiği sayısız savaştan birinde kaybetmiş. Kocasını kıdemli bir askermiş ve savaş alanından uzakta olması gerekirmiş ama içkiden cesaret alıp heybetli beyaz atıyla cepheye gitmiş. Ve düşmanları kışkırtıp onlara meydan okurken kafasına bir mermi yemiş. Bu olaydan sonra soylu adamın atı cepheden kilometrelerce uzakta, sakın bir ırmağın yanında ot-larken bulunmuş. Adam öleli çok olmuş; tek ayağı üzengeye takılmış ve cesedi eyerden sarkmış bir halde hâlâ atının sırtındaymış.

Kontes, kocasını toprağa verdikten sonra bazı çevrelerde sık sık yapıldığı gibi yazlık evini savaş zamanlarında ebeveynlerini kaybeden çocuklar için bir yetimhaneye dönüştürmeye karar vermiş. Ev çok açık şeftali rengine boyanmış, çatısının ve pencerelerinin kenarları ise altın rengi yaprak desenleriyle süslenmiş. Gül bahçelerinden, boylu boyunca bir gölü ve kıyısındaki diğer güzel evleri görmek müm-

künmüş. Uzaklarda Petrazoi'nin sık ormanları da gözüküyormuş.

Öksüz çocuklar kir, toz ve pire içinde bu büyülü yere gelmişler. Sınır kasabalarından gelen çocuklar peşlerinde hayaletlerini de getirmişler; geceleri yapılan baskınları, meşalelerle yakılan evleri, bir anda sessizleşen ve buz kesen anneleri ile babalarını hatırlıyorlarmış. Göl kenarındaki güzel ev leziz yiyeceklerle dolu olağanüstü bir sığınak gibiymiş ve yüzlerini temizleyen, onlara yeni giysiler giydiren güzel, yeni bir anne tarafından idare ediliyormuş.

Çocukların orada kalabilmek için çalıştıkları doğruymuş ama bunun böyle olması doğalmış. Kontesin hizmetkârları yokmuş; dolayısıyla yerleri ovmak, şöminelerin ateşlerini karıştırmak, bahçeyle ilgilenmek, giysileri tamir etmek, yemekleri hazırlayıp servis etmek onların göreviymiş. Çocukların yaptıkları işlerden söz etmemesi gerekiyormuş.

Kontes haftada bir en sevdiği çocuklara şeftali rengi bir örnek kadife yelekler giydiriyormuş ve hep birlikte özel iskelesinde bağlı duran şık tekneye doluşuyorlarmış. Diğer şık yazlık evlerin sahiplerinin şampanya içmek ve dedikodu yapmak için buluştukları gölün ortasındaki noktaya kadar kürek çekiyorlarmış. Çocuklar onlara söylendiği zaman şarkılar söylüyor, el üstünde tutuldukları muhteşem hayatlarını anlatıyorlarmış. Soylu kadının arkadaşları, "Ne kadar şanslısınız!" diyormuş ve yeni annelerini memnun etmek için can atan çocuklar bunun aksini söylemiyorlarmış.

Ama geceleyin yatakhane'deki yataklarına yattıklarında, kendi aralarında fısıldayarak konuşuyorlarmış. "Dikkatli ol! Dikkatli ol! Yoksa Anne seni bahçeye götürür." Çünkü bir çocuk anneyi kızdırdığında, kötü bir sesle şarkı söylediğinde ya da aç olduğundan şikâyet ettiğinde, bazen bu çocuk gecenin bir yarısı ortadan kayboluyormuş.

"Sevgi dolu ebeveynler gelip küçük Anya'yı aldılar!" demiş kontes, bir gün Anya ortadan kaybolunca. "Oyalanmanın da küvetimi doldurun."

Klava, kontesin dediklerinin tek kelimesine bile inanmıyormuş. Anya'nın kaybolduğu gece duyduğu bir sese uyanmış ve pencereye gitmiş. Güllerin arasında, elinde bir fener olan kontesin Anya'yı bahçe çalılıklardan oluşan labirentten geçirip bahçe duvarındaki bir kapıya götürdüğünü görmüş. Tüm çocuklar bu şekilde ortadan kaybolmuşlar.

İşin aslı, kontesin hiç parası yokmuş. Ev işlerini yapmaları için hizmetkârlar tutacak güce sahip değilmiş. Bir düzine öksüz çocuğu doyuracak parası hiç yokmuş. Bu yüzden, zaman zaman Ketterdam'la hem yasal hem de yasadışı ticaret yapan bir yün tüccarına çocuklardan birini satıyormuş. Çocukların nereye gittiğini bilmiyormuş ve bu konuda pek endişelenmiyormuş. Yün tüccarı iyi yürekli bir adama benziyormuş ve iyi para ödüyormuş.

Küçük Klava bunlardan haberdar değilmiş. Ama sevgi dolu ebeveynlerin hırsızlar gibi karanlıkta gizli gizli çocukları almadıklarını biliyormuş. Hem kimse şeftali rengi eve gire-

mediğinden, Anya'yı ya da diğer çocukları nasıl görebilir ve onları almak isteyebilir diye düşünüyormuş. Bahçe duvarının diğer tarafında pek de iyi şeyler olmadığından eminmiş.

Yaz ayları geçerken, güneş şeftali rengi evin bahçesinin tepesinde parıldamış ve güller kurumaya başlamış. Soylu kadın şık elbiselerinin içinde terlerken, giderek daha huysuz davranmaya başlamış. Çocukları göle daha az götürmeye başlamış. “Çok sıkıcısınız,” demiş onlara. “Neden arkadaşlarım sizi yine görmek istesin?”

Bir sabah, yetimhaneye üç yeni çocuk daha gelmiş: platin sarısı saçları ve yaprak yeşili gözleri olan iki erkek kardeş ve kız kardeşleri. “Birbirinize ne kadar benziyorsunuz!” demiş kontes hayretle. Haftalardır ilk kez mutlu gözüküyormuş. “Minik oyuncak bebekler gibisiniz. Size yeni giysiler giydirip göle götürmemiz gerek.”

Klava, kontesin buz gibi bakışlarını diğer çocuklara, yemeklerini yemekten başka bir şey yapmayan ve onu hayal kırıklığına uğratan sıkıcı, vasat öksüzlere nasıl diktiğini izlemiş. Klava o anda kaçma vaktinin geldiğini anlamış.

O gece, ev karanlık ve sessizken, Klava diğer çocuklara soylu kadının evinden kaçmayı planladığını söylemiş.

“Nereye gideceksin?” demişler. “Ne yapacaksın?”

“İş bulacağım,” demiş Klava. “Ormanda yaşayıp böğürtlen yiyeceğim ama bu kadının ortadan kaybolmama neden olmasına izin veremeyeceğim. Ormanın diğer tarafına ulaşmam gerek. Orada eski bir çiftlik evi var ve o evde yaşayan dul kadın annemle babamı tanıyordu. Bana yardım eder.”

Klava, çocuklardan onunla gelmelerini istemiş. Yeni, güzel çocukları soylu kadının bir gün onlardan sıkılacağını söyleyerek uyarmış. En sonunda, hep birlikte kaçmaya karar vermişler.

Çocuklar şeftali rengi kadife yeleklerini giyip battaniyelerine sarınarak teker teker pencereden dışarı çıkmışlar. Göle gidip tekneye doluşmuşlar ve kürek çekerek karşı taraftaki ormana gitmişler. Ancak tam ağaçların arasına girecekleri anda, birinin bağırdığını ve köpeklerin havladığını duymuşlar. Kontes kaçtıklarını fark etmiş.

Karanlık etraflarını sararken, dallar giysilerine takılırken ve dikenler üstlerine batarken çocuklar giderek ormanın daha da derinliklerine kaçmışlar. Kalbi gümbür gümbür atan, gözleri yaşlarla dolan Klava hızla ilerlerken, yakalandıkları takdirde kontesin onlara merhamet göstermeyeceğini, arkadaşlarının başını büyük bir derde sokacağını biliyormuş; çünkü etraf artık zifiri karanlıkmış ve nereye gittiklerini bilmiyormuş. Ormanın diğer tarafına asla varamayacaklarını düşünmüş. Çiftlik evini bulup kurtulamayacaklarmış.

Nefes nefese, onlar gibi başkaldıran yetim bir kız olan ve Karanlıklar Diyarı'nın karanlığını yok edip Ravka'yı birleştiren Sankta Alina'ya dua etmiş. "Parlak Alina," diye fısıldamış, "Keramzin'in kızı, canavarları yok eden kız, kurtar bizi."

Etraftan ne bir yanıt ne onlara yol gösteren birisinin yumuşak sesi, ne de yollarına devam etmeleri için onları cesa-

retlendiren trampet sesleri gelmiş. Ama çocuklar ağaçların arasında bir ışık görür gibi olmuşlar: Gecenin karanlığında mor, mavi, kırmızı, yeşil ve altın rengi parıldayan bir gökkuşağı görmüşler.

Klava karanlıkta gökkuşağının kavisini izlemiş ve nihayet çiftlik evine varmışlar; çocuklar kapıyı yumruklayıp orada yaşayan dul kadını uyandırmayı başarmışlar. Kadın, Klava'yı görünce çok şaşırmış ama çok da mutlu olmuş ve çocukları içeri almış. Onları yeraltı mahzenine gizlemiş, kontes ile köpekleri oraya geldiğinde de bütün gece kimseyi görmediğini, mışıl mışıl uyuduğunu söylemiş. Kontese dileği takdirde evin etrafını inceleyebileceğini söylemiş.

Tazılar acıklı sesler çıkarmışlar ve soylu kadın söylenip durmuş ama çocukları hiçbir yerde bulamamış. En sonunda boş yazlık evine dönmek zorunda kalmış. Bedavaya çalıştırabileceği kimse olmadığı için kısa bir süre sonra evi bakımsız kalmış; gül çalılıkları eve giderek yaklaşmış ve en sonunda tamamıyla kaplamış. Kontesin evde mahsur kaldığı, dikenlerle kaplandığı için artık bir insana benzemediği söylenir.

Çocuklardan bazıları çiftlik evinden ayrılıp kendi maceralarına atılmışlar ama Klava orada kalıp tarlada çalışarak dul kadına yardım etmiş. Her gece öksüzlerin ve keşfedilmemiş yeteneklerin koruyucu azizesi Sankta Alina'ya dua etmiş.

YILDIZSIZ AZİZ

Novokribirsk'te, Karanlık Diyarı'nın hemen sınırında yaşayan genç bir adam varmış. İsmi Yuri'ymiş. Annesiyle babası onu kuru gemi tamir havuzlarında çalışacağı ve ekmeğini kazanabileceği amcasının yanına yollamışlar. Doğruyu söylemek gerekirse tuhaf oğulları sonunda bir iş buldu diye sevinmişler. Yuri okumayı kendi kendine öğrenmiş ve onu en mutlu eden şey, bir kitap ödünç vermeye istekli herhangi bir kişiden aldığı kitaplarla vakit geçirmekmiş. Annesiyle babası mitlerden, fabllardan ve geçmiş öykülerden söz etmenin kötü bir şey olmadığını düşündükleri halde, bunun insanın kirasını ödemesini sağlamadığını düşünüyorlarmış. Yuri'nin bir manastıra kabul edilip onları zamanın ve yaşlılığın merhametine bırakacağından korkuyorlarmış.

Novokribirsk'teki iş Yuri'ye uygun değilmiş. Boyu yeteri kadar uzunmuş ama bir değnek gibi incecikmiş. Gözleri iyi görmüyormuş ve çocukluğundan beri sakarmış. Gemi tamir havuzlarında çalışan

güçlü adamlar –kumda giden gemilerin inşasında ve tamiratında çalışıyor, yükleri gemilere yerleştirip boşaltıyorlarmış– Yuri’nin sakarlıklarıyla, göğsünden çıkan hırıltılarla ve gözlüğünün buğulanan camlarıyla alay ediyorlarmış.

Yuri’nin amcası biraz olsun sabırlı ya da iyi yürekli olsaymış, durum o kadar da kötü sayılmazmış fakat çok zalim bir adammış. Yuri bir kutuyu düşürdüğünde ya da diğer işçilerin hızına yetişemediğinde, amcası başının arkasına sert bir tokat atıyormuş. Yuri mırıldanarak dua ettiğinde amcası bundan rahatsız oluyor, ona çelme takıp düşürüyormuş. Evde ise amcasının elleri genellikle sert bir yumruğa dönüşüyormuş. Yuri, pazar günleri kiliseye gittiğinde onunla alay ediyor, Azizlerin ekmeğini kazanamayan bir insanla ilgilenmeyeceklerini söylüyormuş.

Fakat Yuri, Azizlerin onu izlediklerini biliyormuş. Her sabah ve gece onlara dua ediyormuş, onu amcasının gaddarlıklarından kurtardıkları ve hayatını kitaplara ayırmasına izin verdikleri takdirde, kendisini onlara ibadet etmeye adayacağına dair yeminler ediyormuş. İskelelerde çalıştığı uzun günlerde, fısıldayarak ilahiler ve dualar okuyormuş. Novokribirsk’in büyük kilisesinde kendi kendine ayinsel Ravka dilini öğrenmeye başlamış. Kilisenin ufak kütüphanesinin sessizliğinde, Azizlerle ilgili eski hikâyeleri okumaya dalıyor, parmakları sayfaların arasında adeta transa girmiş gibi hareket ediyor ve omuzlarına gölgeler düşene dek orada kalıyormuş.

Bir gece Yuri, sözcüklerin verdiği huzura öylesine dalmış ki havanın karardığını ve ayaklarının dibinde gölgeler biriktiğini fark etmemiş. Hızla eve gitmiş ama yemek vaktinde eve varamamış ve amcası yumrukları sızlayana dek onu dövmüş.

Sabah olduğunda Yuri yataktan kalkamamış. Gözleri şiş olduğundan kapanmış, sızlayan vücudu dikiş dikmeyi bilmeyen biri tarafından dikilmiş ve eklemlerine denk gelen dikişler geriliyormuş gibi hissediyormuş. Amcası gemi tamir havuzlarına işe gitmiş ve Yuri oraya gelmezse, o gece bir daha dayak yiyeceğini söylemiş. Yuri bir daha dayak yerse... Bundan sağ çıkamayacağını biliyormuş.

Sürünerek yerde ilerlemiş. Kendini giyinmeye ve biraz yulaf ezmesi yemeye zorlamış. Topallayarak kasaba meydanına gitmiş. Yuri hareket etmesi gerektiğini biliyormuş ama kasaba meydanının ortasındaki çeşmeye yaslanıp soluklanmaya çalıştığında birinin ona, “Gitme,” diye fısıldadığını duymuş.

Yuri sesin gerçek olup olmadığını bilmiyormuş lakin bir adım daha atamayacağından eminmiş.

Amcam beni bulacak ve burada öleceğim, diye düşünmüş. Çünkü kimsenin onu kurtarmak için araya girmeyeceğini biliyormuş. Daha önce araya giren kimse olmamış. Yuri aylardır Novokribirsk’te çalıştığı halde, insanlar ona hep sırtlarını dönmüşler, çürüklerini görmemiş ya da çığlıklarını duymamış gibi davranmışlar. Yaşlı adam zararsızdır, demiş-

ler. Hem bazı gençlerin diğerlerinden daha fazla disipline ihtiyacı vardır diye düşünmüşler.

Yuri, arkasında Karanlıklar Diyarı'nı öfkeli bir gölgeden oluşan yüksek bir duvar gibi gördüğü gemi tamir havuzlarının olduğu yere bakmış. Hareket etmeliymiş ama yine sesin, "Gitme," dediğini duymuş.

İşte, o anda gölge hareketlenmiş. Karanlıklar Diyarı kıpırdamış ve bir nefes çekmiş gibi şişmiş. Sonra da karanlık bir duvar gibi hızla üstüne gelmeye başlamış. Gemi tamir havuzlarını ve arkasındaki binaları yutmuş. Novokribirsk'in evlerini kaplamış. Yuri dört bir yandan çığlık sesleri duymuş ancak korkmamış.

Gölge dalga, Yuri'nin çizmelerinin ucuna kadar ilerlemiş ve orada durmuş. Yuri, Karanlıklar Diyarı'na hapsedilmiş insanların ağladığını, volkralar tarafından parçalanıyorlarmış gibi acı içinde bağırdıklarını duyabiliyormuş. Bir an için amcasının sesini duyabilir mi diye merak etmiş. Sonra, dizlerinin üstüne çökmüş ve karanlığa teşekkür etmiş.

O gün Karanlıklar Efendisi, Karanlıklar Diyarı'nı genişlettiğinde, Novokribirsk'in yarısı elden gitmiş. Birçok insan bu gaddarlıktan sorumlu olan kişiye lanetler okumuş ve nihayet öldüğünde kutlama yapmış. Ama ona, yani Yıldızsız Kişi'ye, karanlığın içinde kurtuluşu arayanların koruyucu azizine hâlâ ibadet edenler var.

KİTABIN AZİZİ

Hendi öykümü hatırlamıyorum.
Bir samanlıkta ya da kuş tüyleriyle dolu bir ya-
takta uyumuş olabilirim.
Gümüş tabaklardan yemek yemiş ya da mutfak-
tan artık yemekler aşırılmış olabilirim.

İpekli yazlık giysiler giymiş, saçlarıma mücev-
herler takmış olabilirim. Ya da yalınayak yürümüş,
toprağı kazıp bitki kökleri, altın ve sığınacak bir yer
aramış olabilirim. Hatırlamıyorum. Bu arada yüzler-
ce öykü anlatıldı, çok fazla mucize gerçekleşti ama
bir o kadar da aziz şehit oldu. Çok fazla kan döküldü
ve çok fazla mürekkep harcandı. Bir savaş yaşandı.
Bin savaş yaşandı. Bir katil tanıyordum. Bir kahra-
man tanıyordum. İkisi aynı kişi olabilirdi. Sadece
sayfalarının arasından bir daha çıkmamak üzere ki-
tapların içine nasıl düştüğümü, diğer dünyaları ha-
yal etmeye başlayana dek nasıl asla gerçek anlamda
uyanık olmadığımı hatırlıyorum.

Artık rafların arasında kaybolmuş bir halde dola-
nıyorum. Kalem tutan ellerim kasılıyor. Toz tutuyo-
rum. Fakat birinin bu sözcükleri yazması, doğru sı-

raya koyması gerek. Ben kütüphaneyim ve kütüphaneciyim.
İnançlı insanlar için hayat öyküleri toplayan bir katalogum.
İsmimi silin. Sadece hikâyeler kalıcıdır.

Uluslararası çoksatan yazar Leigh Bardugo'nun epik dünyasına adım atın!

Resimlendirilmiş Azizlerin Yaşamı -*Istorii Sankt'*ya- sizleri seven
GRISHAVERSE romanlarından ve ötesinden gelen Azizlerin
hikâyeleriyle buluşturuyor.

GRISHAVERSE'E ADIM ATIN!

